

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SAUSIS — JANUARY 31, 1985

Nr. 21

LKB Kronika Nr. 64

Žinios iš vyskupijų

(Tėsinys)

Per 9 metus mūsų bažnyčioje taip buvo tikrinami vaikai, ir niekas ne pusės žodžio nesakė. O Gargždų miesto vykdomasis komitetas, matyt, naują įstatymą išleido ir akiai jį vykdo. Tai tik suerzina tikinčių liudij ir nuteikia prieš valdžią. Ar tai protinga?

Gargždų miesto vykdomasis komitetas nemato to, ką būtinai turėtų matyti: jau kelinti metai stengiamės paaugštinti mūsų bažnyčių baraką, kad turėtume pakankamai oro ir šviesos, bet jis nekeičia jokio dėmesio į tai, kad miesto gyventojai kamuojausi dėl oro stokos, ypač vasarą.

Labai prašome jus apginti mus, mūsų vaikus ir bažnyčią nuo panašių teroristinių išpuolių ateityje, kad galėtume naudotis religijos laisve, kurią garantuoja tarybinė Konstitucija.

Birželio 8 d. vėl pasikartojė terorizavimas: kai motinos prieš pamaldas atsivedė vaikus, kad kunigas patikrintų jų žinias ir jie gautų kortelę pirmajam išpažinčiai, ir bažnyčia atskubėjo tos pačios trys moterys ir dar trys vaikai. Nieko nepasakė, tuoj ėmė fotografuoti vaikus, kunigą, motiną... Blicas mirgėjo kaip žaibas. Visi sumišo, išsigando, ypač vaikai. Tarp vyrų buvo apylinkės pirmininkas, švietimo kadrų vedėjas ir fotografas. Motinos ėmė ginti vaikus, o „šeimininkai“ darė savo, kilo triukšmas, bėgimai, išsigandę vaikai ėmė šaukti: „Išiekit iš čia! Galų gale išėjo.“

Gelbėkit mus ir mūsų vaikus nuo teroro, ginkit mūsų ir mūsų vaikų sąžinės laisvę. Bažnyčia — atskirta nuo valstybės, o valdžios atstovai Gargžduose šeiminkauja.

Torinės teismė

Turinė. — Lenkijoje po 21 dienos, saugumo tarnautojų teismas pradėjo paskutiniuosius dalyvių pareiškimus. Bylos parodymus susumavo du prokurorai, keturi jų padėjėjai, penki gynybos advokatai ir keturi kaltinamieji. Šios kalbos prieš septynis teisejus užtruko kelias dienas. Tuomet teismas pradės svarstyti bylas.

Neseniai Varšuvoje lankėsi sovietų politbiuro narys Grišinas. Dabar šieš dienų vizitą padarė sovietų komunistų partijos propagandos vadovas Boris Stuchalinas. Lenkijos spaudoje sąžinės laisvę propagandiniai straipsniai prieš katalikų Bažnyčią. Straipsniuose nusiskundžiama, kad ateizmas nėra lygiai traktuojamas su tikėjimu. Pasigirdo reikalavimai naujų įstatymų, kurie sutvirtintų ateistų teises.

Net pats valdžios ryšininkas su spauda J. Urban nusiskundė laikraščiuose, jog Bažnyčia ateistus kaltina dėl visų krašto negerovių. Pamoksluose ateistai kaltinami dėl nusikaltimų, dėl nesąžiningumo. Tuo propaguojama neapykantą ateistams, rodo ma tolerantiškumo stoka, skundėsi Urban, reikalaujamas lygių teisių ateistams, kurie Bažnyčios veikėjų esą šmeižiami.

Prokuroras L. Pietrasinski

bažnyčioje, terorizuoja tikinčiuosius. Skubiai padėkit mums!”

Pasirašė: 413 Gargždų parapijos tikinčiųjų. Gargždai, 1984.VI.8

Gargždai (Klaipėdos raj.). 1984 m. liepos 30 d. Gargždų parapijos kunigui prieš pamaldas tikrinant vaikų žinias, ir bažnyčia jau trečią kartą atėjo tikrintojai, šį kartą komjaunimo sekretorius ir dvi jo padėjėjos. Tuo metu kunigas klausinėjo 30 metų merginą, ar ji viską žino pirmajam išpažinčiai. Komjaunimo sekretorius pabrėžė, kad toks klausinėjimas jau yra mokymas. Esančios bažnyčioje vaikų motinos pasipriešino, sakydamos: „Mes pačios vaikus mokinome ir atvedame patikrinti“, ir paprašė neprašytus svečius aplėsti bažnyčią. Šie, surašę aktą, kad kunigas moko 75 vaikus tikėjimo tiesų, išėjo.

Po dviejų mėnesių, rugpjūčio 14 d., Klaipėdos rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas A. Leita atsakymui į Gargždų parapijos tikinčiųjų 1984 m. birželio 8 d. rašytą protesto raštą išsikvietė parapijos vargonininką (jo adresu buvo nurodyta duoti atsakymą) ir prie uniformuotų milicijos darbuotojų pareiškė: „Jei dar rašysite valdžią šmeižiančius raštus ir po jais rinksite parašus, bus imtasi priemonių“. Vargonininkas bandė aiškinti: „Jei valdžios atstovai nesieks bažnyčioje kaip chuliganai, niekas panašių raštų nerasys ir parašų nerinks...“ Pavaduotojas A. Leita pertraukė kalbantį vargonininką, sakydamas: „Išsikvietėme ne diskutuoti, o atsakyti į pareiškimą. Jokio kito atsakymo negausite“.

(Bus daugiau)

pareikalavo teisme mirties bausmės kaltinamajam kapitonui Piotrowskiui, kuris šioje byloje pasirodė „šaltas ir žiaurus žmogus“. Kitiems trims prokurorams siūlė 25 metų kalėjimo bausmes. Savo kalboje prokuroras pabrėžė žuvusio kunigo radikalumą, jo kiršinimus prieš vyriausybę. Nors apie mirusį negražų taip kalbėti, pasakė prokuroras, reikia pasakyti, kad žuvęs kunigas buvo ekstremistas, kuris iššaukė kaltinamųjų ekstremizmą. Bažnyčia per daug toleravo tokius kunigus, kurie agituoja prieš vyriausybę. Kaltinamieji nesutiko su kunigo politine linija ir jie tapo nemažesni ekstremistai, pasakė kaltintojas, apgailestaves, kad Lenkijos prieš propagandą panaudojo šį nusikaltimą savo tikslams.

Izraelis prašo daugiau paramos

Washingtonas. — Izraelio delegacija lankosi Washingtone dėl karinės ir ekonominės paramos. Delegacijai vadovauja gynybos ministras Rabinas, kuris vakar buvo priimtas prezidento Reagano. Izraelis kariniams reikalams prašė iš Amerikos 2,1 bil. dol. (pernai gavo 1,4 bil. dol.), tačiau administracija sutiko duoti 1,8 bil. dol. Ekonominės paramos Izraelis

Popiežius Jonas Paulius II draugiškai pasikalbėjo su Venecuelos plieno liejyklos darbininkais Ciudad Guayana mieste. Popiežius pats, prieš tapdamas kunigu, dirbo chemikalų fabrike Lenkijoje.

Afganų vadai ieško vienybės

Peshavaras. — Pakistane susimėtę Afganistano laisvės kovotojų grupių vadai jau seniai pasižymėjo intrigomis, nesantaiskomis. Jau seniai buvo bandoma įgyvendinti šioji tokia vienybė ir, užsienio stebėtojų nuomone, tai gali, pagaliau pasiekti. Keturi pagrindiniai Afganistano partijos susitarė sujungti savo kovos dalinius ir siekti politinės vienybės. Tą vienybę paskatino ir padidėjusi užsienio: JAV, Saudi Arabijos, Kinijos finansinė ir karinė parama. Kiekviena grupė rūpinasi gauti didžiulius paskirtos 250 mil. dol. paramos.

Partizanų grupuočių susiskaldymas buvo naudingas Sovietų Sąjungai, kuri tą susiskaldymą skatino per savo šnipų ir propagandos agentus. Pasitaikė, kad viena afganų grupė slėpavo informaciją nuo kitų grupių, dažnai partizanai užblokuodavo tiekimo kelius, kad kitos grupės negautų paramos. Įvykdavo ir susisaukimų tarp atskirų genčių. Nebuvo vilties įsteigti vieningą vyriausią vadovybę užsienyje. Nuo to nukentėjo užsienio politinė ir materialinė parama.

Pagrindinė skilimo priežastis buvo ideologinė pažiūra. Vieni afganai palaikė islamo fundamentalistų liniją, siekė laisvo, tačiau naujo Afganistano įkūrimo. Vadina mieji tradicionalistai palaikė seną Afganistano sistemą, net svarstė, kas turėtų paveldėti sostą Kabule.

Nuosaukiems fundamentalistams, kurių yra dvi partijos, vadovauja buvęs Kabulo universiteto profesorius B. Rabbani. Jo grupė — Jamiati-

pageidavo 2,7 bil. dol. (pernai gavo 1,2 bil. dol.), tačiau JAV vyriausybė pasiūlė vėl 1,2 bil. dol. Ekonominė parama gali būti padidinta, jei Izraelio vyriausybė imsis kai kurių rekomenduojamų lėšų taupymo programų, jų tarpe gynybos biudžeto mažinimo.

Islami. Panaši ir Hesbi-Islami partija, vadovaujama Maulavi Younis Khalis. Ji turi stipriausias karines jėgas, kurioms vadovauja Vakaruose pagarsėjęs Ahmad Dahah Masoud, padaręs sovietų jėgoms daug nuostolių Panjširo slėnio kovose. Kitoje Afganistano dalyje Hesbi-Islami jėgoms vadovauja Abdulk Haq, kuris padaro komunistams daug žalos pačioje sostinėje Kabule ir jo apylinkėse.

Dvi fanatiškiausios islamo revoliucijos partijos, vadovaujamos Galbuddin Heckmatyiar ir Rasul Saiaf, pagarsėjo kaip didžiausios vienybės priešininkės. Su tais vadais nuosaukiems afganų politikams iki šiol buvo sunkiausia susitarti. Tų grupių vadai tačiau turi didžiausią Pakistano valdžios pasitikėjimą ir gauna nemažą dalį iš užsienio plaukiančios paramos, nes Pakistano fundamentalistai tvarko paramos skirstymą.

Vadinamos monarchistų grupuotės pasižymėjo korupcija. Jų karo jėgos Afganistane silpniausios, mažai kas svajoja apie egzilių gyvenančio karaliaus sugrąžinimą. Viena iš tų grupių, vadovaujama Maulavi Nabi Mohammedi, turi kai kurių provincijų kaimuose pritarimą. Ją remia senesnieji kaimų dvasiškiai.

Dar vieną atskirą kovos grupę sudaro Afganistano šijitai, kurie gauna paramą iš Irano. Kurį laiką tą grupę veikė iš Irano teritorijos. Jai vadovauja šeikas Asaf Mohseni, kuris veikia daugiau vakariniam Afganistane.

Paskutinėmis žiniomis keturios afganų partijos nutarė susijungti į vieną organizaciją. Pesimistai mano, kad vienybė ilgai negyvuos. Naujoji santarvė planuoja kreiptis į Ameriką, kad ji savo paramą siųstų tiesiog partizanų vadovybei, be Pakistano tarpininkavimo. Abejojama ar pavyks tai praversti, nes Amerika nenorės užgauti Pakistano.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Egiptas ir Izraelis išsiskyrė derybose dėl Tabos vietovės, nesutarė dėl klausimo, kas ten turėtų prižiūrėti tvarką ir saugumą: tarptautinės kariuomenės ar Izraelio policijos nariai. Derybos bus tęsiamos.

— Senatas 95-0 balsais patvirtino James Baker naują izdo sekretoriumi. Senato finansų komitetas patvirtino Bakerio pavaduotoju Richard Darman. Taip lengvai neina Edwin Meese, prezidento patarėjui, kurio tvirtinimas senato teisingumo komitete užkluvo. Jis kaltinamas etikos taisyklių peržengimu. Keli asmenys, kurie jam skolino pinigų, vėliau gavo federalines tarnybas. Meese buvo nominuotas valstybės prokuroru.

— JAV vyriausybė atidėjo lėktuvų Saudi Arabijai pardavimo klausimą. S. Arabija turi 62 lėktuvus F-15 modelio, tačiau bandė pirkti dar 40. Izraelio draugai Kongrese sukėlė nemažą opoziciją. Administracija norėjo praversti lėktuvų pardavimą iki vasario 11 d., kada į Washingtoną atvyks Saudi Arabijos karalius Fahdas.

— Kuboje lankėsi JAV katalikų vyskupų delegacija, vadovaujama Youngstown, Ohio vyskupo James Malone. Diktatorius Fidel Castro pareiškė amerikiečiams, kad jis norėtų susitikti su popiežium Jonu Paulium II. Castro buvo ekskomunikuotas 1962 m. Prelatas Daniel Hoyer pasakė, kad Castro turėtų pirmą susitikti su Kubos vyskupais.

— Ženevoje naftą eksportuojančios valstybės ginčijasi, kiek sumažinti naftos kainas. Iš konferencijos pasitraukė Egipto naftos ministras, kuris dalyvavo kaip stebėtojas.

— Po Vatikane vykusio mokslininkų seminaro, kuriame dalyvavo 26 mokslininkai iš 10 valstybių ir trys dvasiškiai, Pontifikalinės Mokslo Akademijos prezidentas prof. Carlos Chagas pareiškė, kad erdvės nereikėtų militarizuoti. Prezidento Reagano siūlomas Strateginės gynybos planas kaip tik ir būtų ginklų erdvėje išdėstymo pradžia.

— Gynybos sekretorius Weinbergeris pasakė, kad jungtiniai manevrai Centrinėje Amerikoje bus tęsiami. Šią savaitę vyksta manevrai Hondure. Manevų kritikai sekretorius pareiškė, jog Europoje panašūs manevrai vyksta jau 30 metų ir niekas dėl jų neprotestuoja.

— Kinijos komunistų partijos aukštasis pareigūnas pasakė, kad Kinijos komunistai norėtų užmegzti draugiškus ryšius su sovietų komunistų partija, jei būtų laikomasi keturių principų: visiškios nepriklausomybės, lygybės, abipusės pagarbos ir nesikišimo į vienas kito reikalus. Dabar sovietų partija vis siekianti dominavimo, hegemonizmo.

— Vienas iš penkių amerikiečių, teroristų pagrobtų Beirute, buvo parodytas gyvas ir sveikas video juostelėje su pastarųjų dienų laikraščiu rankoje. Jis pasakė, kad dar du amerikiečiai yra gyvi ir sveiki. Nežinia, ko islamo karo teroristai reikalaus už amerikiečių paleidimą. Eruopoje kalbama, kad jie reikalauja paleisti iš Kuveito kalėjimo savo grupės narius.

Sen. Alan Dixon mokesčių planas

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas turi pasiūsti Kongresui savo biudžetą finansiniams 1986 metams vasario 4 d. Sakoma, kad biudžetas numato 178 bil. dol. deficitą. Vyriausybė planuoja pagyvinti valstybės ekonomiką, kad kuo daugiau amerikiečių dirbtų ir mokėtų pajamų mokesčius. Tuos mokesčius didinti dabar dirbantiems prezidentas atsisako, nors planuojama reformuoti visą pajamų mokesčių sistemą.

Kai kurie ekonomistai, kurie pritaria mokesčių kėlimui, pranašauja deficitą daug didesnį, — apie 205 bil. dol. Illinois senatorius Alan J. Dixon, demokratas, sausio 21 d. paskelbė savo planą, kaip padidinti vyriausybės išd. Jis rašo, jog Amerikoje neveikia mokesčių surinkimo sistema. 1981 metais federaliniai mokesčiai galėjo būti 81 bil. dol. didesni, negu buvo. Priežastis paprasta, — daug amerikiečių mokesčių nesumokėjo. Tais metais privatus mokesčių mokėtojai

nepranešė mokesčių inspekcijai savo pajamų, kurios siekė apie 250 bil. dol.

Skirtumas tarp to, ką amerikiečiai turėjo sumokėti ir ką sumokėjo, 1973 m. siekė 28 bil. dol. Izdo departamentas mano, kad tas skirtumas 1985 metais bus tarp 89 ir 92 bil. dol. Iki šio šimtmečio galo skirtumas tarp to, ką reikia mokėti ir to, kas sumokama, gali siekti 473 bil. dol. per metus.

Sen. Dixon rašo, jog tie skaičiai rodo, kad kažkas yra labai bloga su mūsų mokesčių rinkimo sistema. Ekonomikai augant, auga ir nesumokamų mokesčių skaičiai. Neseniai „Wall Street Journal“ rašė, jog apie 19 nuoš. apklausių amerikiečių prisipažino, kad jie nesuska savo pajamų mokesčius. Sukčiavimas daugiausia paliečia pajamas iš bankuose laikomų sutaupų ir dividendų už akcijas.

Savo laiške prezidentui Reaganui sen. Dixon nurodo, kad mokesčių nusukimas labai prisideda prie biudžeto deficito. Jei 1981 m. deficitas buvo 57,9 bil. dol., o nusukti mokesčiai siekė 81 bil. dol. tai reiškia, kad deficitas visai nebūtų buvęs, jei visi piliečiai būtų sumokėję mokesčius. Būtų buvęs nemažas perteklius.

Senatorius pataria ne tik sustiprinti mokesčių išrinkimo įstatymus, kad daugiau žmonių sąžiningai mokėtų, kas jiems priklauso, bet jis siūlo ir paskelbti sukčiavimams amnestiją. Jau aštuonios valstijos išbandė amnestijos periodus: Illinois, Alabama, Arizona, Idaho, Massachusetts, Missouri, North Dakota ir Texas. Tos amnestijos duoda progą sukčiavimams atiduoti išduoti, ką reikia, jų nebaudžiant už praeities prasižengimus. Praktika parodė, kad amnestijos visur pavyko. Illinois valstija atgavo 150 mil. dol. senų mokesčių, Massachusetts surinko daugiau 72 mil. dol. Tie pinigai be amnestijos nebūtų buvę surinkti. Tie atsiestis mokesčių mokėtojai pateko į sąrašus ir ateityje jų jau neims pagunda vėl sukčiauti. Jie taps gerais mokesčių mokėtojais, iš ko laimės izdai.

Senatorius Dixon pasiūlė įstatymo projektą, kuris nuo šių metų liepos 1 d. paskelbtų šesius mėn. mokesčių amnestijos periodą. Per tą laiką sukčiai galėtų atsisteiti, išsivaduoti nuo baimės, kad jie bus kada susekti ir nubausti. Ta amnestija palieštų ne vien pajamų, bet ir visus mokesčius. Iš tų per amnestiją atgautų mokesčių senatorius siūlo nusamdyti mokesčių įstaigai dar 3,000 mokesčių inspektorius, kurie ateityje užtikrintų, kad mokesčių apgavysčių daugiau nebūs ir izdas nebeturės nuostolių.

KALENDORIUS

Sausio 31 d.: Jonas Bosko, Marcelė, Skirmantas, Jaunė. Vasario 1 d.: Severas, Brigita, Gytis, Eidvilė.

ORAS

Saulė teka 7:05, leidžiasi 5:03.

Debesuota, su pragiedruoliais, temperatūra dieną 20 l., naktį 5 l.

STASIO BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS SUSIRINKIMAS

St. Butkaus šaulių kuopos metinis visuotinis susirinkimas įvyko 1985 m. sausio 20 d. Šv. Antano parapijos patalpose. Pradėjo kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas. Susirinkimui pravedė pakvietė Juozas Leščinskis — pirmininku ir Joną Bartkų — sekretorium. Kuopos vėliavą perdavė Juozui Leščinskui.

Juozas Leščinskis perskaitė darbotvarkę, kuri buvo priimta. Praėjusių metų visuotinio susirinkimo protokolą perskaitė Lida Mingėlienė.

Kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas pateikė atliktų kuopos darbų apžvalgą, paliesdamas ne tik kuopos atliktus darbus, bet ir atskirų valdybos narių.

Kuopos išdėstė Matas Baukys, apibūdino kuopos finansų stovį. Revizijos komisijos pranešimą padarė Kazimieras Ražauskas.

Vasario 16 gimnazijos 55-56 būrelių vadovas Kazimieras Sraugauskas pranešė, kad 1984 m. iš 48 asmenų surinko ir per Balfą gimnazijai pasiuntė 929,00 dol.

Protokolas ir pranešimai buvo priimti. Į kuopos valdybą dvejais metais išrinkti: pirmininku — Vincas Tamošiūnas, dvasios vadu — kun. Alfonsas Babonas, vicepirmininku — Edvardas Milkauskas, sekretore — Lida Mingėlienė, išdėstė — Matas Baukys, sporto vadovu — Jonas Sostakas, vėliavnešiu — Alfonsas Lukas.

Valdybos nariai: „Tremties Trimito“ redaktorė Stefa Kaunelienė, Danutė Petrovienė, Ona Pusedriene, Adelė Poderienė, Rožė Ražauskienė, Eugenija Bulotienė, Kazimieras Sraugauskas, Algis Vaitiekaitis, Pranas Viršila.

Į Garbės teismą išrinkti — Antanas Grinius, Balys Gražulis ir Juozas Maciulaitis. Į Revizijos komisiją — Jonas Bartkus, Kazimieras Ražauskas, ir Jonas Markus. Į LSST suvažiavimą, kuris įvyks 1985 m. balandžio 27-28 d. Chicagoje, atstovais išrinkti: kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas, sekretorė Lida Mingėlienė, „Tremties Trimito“ redaktorė Stefa Kaunelienė, Algis Vaitiekaitis, Eugenija Bulotienė, Antanas Norus ir Jonas Sostakas.

Nutarta Sibiro kankinės Matildos Mėlinės knyga „Kryželiai Arktikoje“, kurią anglų kalba verčia Nijolė Gražulienė, išleisti 1000 egz. kietais viršeliais. Tuo reikalu rūpintis ir išlaidas mokėti pavesta kuopos valdybai.

Susirinkime dalyvavo 30 kuopos narių ir trys svečiai: Stasys Šimoliūnas, radijo valandėlės „Lietuvių Balsas“ redaktorius Albertas Misiūnas ir radijo valandėlės „Lietuvių Melodijos“ vedėjas ir redaktorius Algis Zaporackas.

Į kuopą priimtas naujas narys — Kostas Ciuzelis, kuris kuopai įteikė 100 dol. auką.

Susirinkimo pirmininkas Juozas Leščinskis kuopos vėliavą perdavė perrinktam kuopos pirmininkui Vincui Tamošiūnui, o šis — vėliavnešiui Alfonsui Lukui. Susirinkimas baigtas Lietuvos himnu.

Svečias St. Šimoliūnas tarė žodį, pareiškdamas, kad jam malonu buvo dalyvauti susirinkime, kuris taip gražiai ir sklandžiai buvo prarastas. Palinkėjo sėkmės šaulių veikloje.

Po susirinkimo sesės šaulės visus pavaišino sumuštiniais, pyragais ir kavute.

A. GR.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO MINĖ- JIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimas Detroito lietuviškos visuomenės bus prisimintas sekmadienį vasario 17 d., 12:30 val. Lietuvių Kultūros centre, 25335 W. Nine Mile Rd., Southfield, Michigan. Programoje: Altos sekr. inž. G. Lazausko ir JAV kongresmano John Dingell kalbos, solistės Irenos Černienės dainos ir Rusnės Kasputienės vadovaujamo tautinių šokių vienetą „Audiny“ šokiai.

Šv. Mišios visose lietuvių bažnyčiose 10:30 val. r. aukojamos už žuvusius ir kenčiančius dėl Lietuvos laisvės. Vasario 16 d., 8:30 ryte Lietuvos vėliavos pakėlimas Detroito miesto centre prie City — County Bldg.

Aukos renkamos prie lietuvių bažnyčių ir prieš minėjimą Lietuvių Kultūros centre Lietuvių laisvinimo darbams paremti.

Minėjimą organizuoja Detroito lietuvių organizacijų centras. Programą praves inž. Linas Mikulionis.

PALAITOTOS ŽYMUS LATVIŲ VEIKĖJAS

Sausio 14 nelauktai mirė žymus latvių veikėjas Sigurdas Rudzitis. Jis buvo ilgametis Detroito pavergtų tautų komiteto pirmininkas ir baltų komiteto narys. Dalyvavo visuose ištėrimų ir Lietuvos nepriklausomybės minėjimuose. Gražiai sugyveno su visomis tautybėmis. Jo laidotuvis sausio 19 d. dalyvavo arti 300 žmonių. Buvo atstovaujamos visos tautybės gyvenančios Detroito.

B. B.

BALFO VAJAUS UŽBAIGIMAS

Bolfo 76-to skyriaus metinis aukų vajuš kelbiamas visą spalio mėnesį, šiemet gerokai užsitęsęs, pagaliau baigtas. Balfininkų geriausi norai vaju laiku užbaigti nesiseka nes, ne visi aukotojai laiku atsiliepia. Liko dar ir neaukojusiu. Balfininkai tiki, kad nesusėjusieji savo aukos įteikti, pridės ją prie kito vajuš aukos.

Daugiausia aukų surinkta sekmadieniais po šv. Mišių Detroito apylinkėse esančiose trijose lietuviškose parapijose. Aukų rinkėjai aplankė aukotojus, kurie toms parapijoms nepriklauso. Toliau gyvenantiems buvo siunčiami laišku laišku; aukos gautos paštu.

Balfininkai yra dėkingi ir jaučia pagarbą tiems, kurie patys savo auką įteikė per pirmuosius spalio mėn. du sekmadienius lietuviškose parapijose, kaip buvo prašyta. Gera, kad tokių susipratusių skaicius auga.

Aukų rinkėjai patyrė, kad kai kurie aukotojai norėtų daugiau žinių apie Bolfo darbus, šelpiamuosius. Susipažinę su Bolfo veikla, žmonės nesigailėtų stambesnių aukų. Balfininkai tai priėmė dėmesin; prie pirmos progos planuojama pasikviesti C. Valdybos pirm. M. Rudienę.

Aukotojai supranta ir įvertina sunkų Bolfo darbą ir nuosirdžiai aukoja. Iš viso bendrai šalpai surinkta 6,099.30 dol. Nuo gaisro nukentėjusieji Vasario 16 gimnazijai — 1,150 dol. ir nario mokesčio surinkta 466 dol. Išd. VI. Stauskaus teigimu, šiemet surinkta daugiausiai, pasiektas

Lietuvos Vyčių 71-jame seime dalyvavę jauni mas pasirošę ekskursijai. I eil. iš k.: Birutė Balcūnaitė ir Juozukas Kot. II eil. — Jonas Strolija, Viktoras Izokaitis, Matas Strolija, Ona Marija Služaitė, Barbora Mickūnaitė, ekskursi-

jos vadovė Liucija Kilkuviene. III eil. — Kenas Gaidas, Joela Gaidaitė, ekskursijos globėjas Algis Skudra, Paulina Skudraitė, ir ekskursijos globėja Šarona Martinaitė.

Nuotr. P. Malėtos

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

112-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Sausio 15 d. 112-ta vyčių kuopa susirinko Dievo Motinos parapijos salėje Chicagoje. Susirinkimą malda pradėjo tos parapijos klebonas kun. Antanas Zakarauskas. Susirinkimą pravedė vicepirm. Albertas Zakarka nes

rekordas. Vajaus darbas labiausiai gula ant išdėstymo pečių. Visi kiti stengiasi jam padėti. Nario mokesčiai išrenka beveik vienas finansų sekretorius C. Šadeika. Aukotojų sąrašus mašinėle perrašo Birutė Čekienė.

Aukos rinko: A. Andriūšaitis, P. Čekus, Alf. Juška, O. Kašeliene, O. Kratavičienė, V. Leis, R. Macionis, Jurg. Mikaila, L. Mingėlienė, A. Norus, V. Osteikienė, K. ir R. Ražauskas, K. Sraugauskas, V. Staskus, Č. Šadeika, T. Vaitiekaitis, E. Žalkauskienė.

Visos aukos bei nario mokesčiai pasiūti į Bolfo centrą. Aukotojų sąrašai — „Aukos Balfui“ yra iškabinami visose trijose lietuvių parapijose. Rinkliavą garsino Amerikos Lietuvių Balso ir Lietuvių Melodijų radijo valandėlės, spaudos bendradarbiai per lietuviškus laikraščius, parapijų klebonai, davę leidimą aukas rinkti parapijos patalpose.

Bolfo 76-to skyriaus valdyba, vadovaujama pirm. Alf. Juškos, džiaugiasi sėkmingu vaju ir nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams, aukų rinkėjams, talkininkams, radijo valandėlės spaudos atstovams ir lietuviškai spaudai.

R. Ražauskienė

RENGINIAI DETROITE

Vasario 3 d. — Dariaus ir Girėno klubo susirinkimas Lietuvių namuose.

Vasario 10 d. — Radijo klubo susirinkimas Šv. Antano parapijos patalpose.

Vasario 16 d. — Užgavėnių balius Kultūros centre. Ruošia ateitininkai.

Vasario 17 d. — Vasario 16-tosios minėjimas Kultūros centre.

Vasario 24 d. — sol. Lilijos Sukytės koncertas; ruošia Lietuvių Fondas.

Kovo 17 d. — Kaziuko mugė Kultūros centre.

Renginys registruoti prašoma pas Radijo klubo pirmininką Kazį Gogelį. Tik dėl bendros tvarkos Radijo klubo pirmininkas apsiėmė tas pareigas.

E. Pakalniškienė

CHICAGOS VYČIŲ CHORAS

Vyčių choro Chicagoje valdyba ir jos talkininkai įtemptai dirbo, kad metinis choro pokylis sklandžiai pasisektų. Valdybos nariai buvo pasidalinę darbais ir išpareigojami tam šeštadieniui. Valdybos pirm. Sabina Klatt ir vicepirm. Stepas Rudokas rūpinosi bilietų platinimu, Albertas Matulis gėrimais, Evelina Oželienė dovanų paskirstymu, Margarieta Norvaišienė pasižadėjo suorganizuoti rožių valsa ir parūpinti gėles, salę išpuošti apsiėmė N. Liubiniene, ir jos talkininkės. O pats choras suiu ruošėsi pokylio muzikinei programai.

Pokylis įvyko sausio 19 d. Vyčių salėje. Chicago lietuviškoji visuomenė savo gausiu dalyvavimu parėmė choro pastangas, nes tas pokylis yra vienintelis pajamų šaltinis chorui išlaikyti.

Vyčių choras yra kviečiamas pasirodyti įvairiomis progomis. Štai vasario 10 d. Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkė ruošia Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, ir vyčių choras atliks jame dainų programą. Vasario 15 d. vyčių choras yra pakviestas atlikti programą Daley centre Chicagoje, paminint ten Vasario Šešioliktos šventę. Vasario 24 d. Rockfordo lietuvių minės Lietuvos nepriklausomybės dieną, ir jie pakviestė vyčių chorą dainuoti tame minėjime.

Chicago vyčių choras, kviečiamas dainuoti, beveik niekuomet neatsisako. Jis yra pasiryžęs populiarinti lietuvišką dainą ir išlaikyti lietuvių jaunąsias lietuvių kartose Amerikoje.

A. P. B.

VYČIŲ SALE CHICAGOJE

Amerikos Vidurio apygarda šaukia susirinkimą Chicagoje vyčių salės reikalams apsvaistyti. Jis bus toje pačioje salėje antradienį, vasario 12 d. Salės adresas yra 2455 W. 47 St. Visi vyčiai kviečiami atvykti į tą susirinkimą, nes reikalas labai svarbus. Vyčių salė Chicagoje pati nebeišlaiko, beduoda tik nuostolius. Kad iki šiol vyčiai ją tebeturi, gali būti dėkingi geros širdies žmonėms, kurie padeda jai savo aukomis ir neapmokamu darbu bei laiku.

Salė paremti rengiami vartoti daiktų išpardavimais ir pobūviai, bet ar ilgai galės taip būti? Nuo 1980-tųjų metų salės nuostoliai visą laiką didėja, ir jau nebegali juos išlyginti žmonių aukos ir visos kitos pastangos. Ateikite visi, reikės nuspręsti ką daryti.

T.

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (US\$ 1-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuomi. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užmokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 — \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 — \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 — \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 — \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Sestad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesuaukštų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečią, nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtą, nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė
DR. VJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. K. S. BALUKAS
Aukštesnį ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Iei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą. pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9
antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

Ofs. 735-4477; Rez. 266-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS
IR KRAUJO LIGOS
5540 S. Pulaski Road
Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-11ance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAI
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12; Šešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4;
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 W. 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroido, impotencijos
ir kitų harmoninių negalavimų
Medicare apdrausti
pacientai priimami
2454 W. 71 St. Chicago, Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą
24 val. „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vėžins, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽIUBORAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

LIETUVOS ŠVENTIEJI

Daug šventųjų pagimdė Lietuvos žemėlį, nors ligšiol tik mikroskopinė jų dalis Bažnyčios oficialiai kaip tokie pripažinti. Tiesa, viena toji „mikroskopinė dalelė“ iš tikrųjų labai stambi. Tačiau su šv. Kazimieru mūsų šventųjų oficialus sąrašas nei prasideda, nei pasibaigia — jeigu šią sąvoką, mūsų šventieji, suprasime labai plačiai.

Kai kurie „mūsų šventieji“ su Lietuva neturi jokio tautybės ryšio. Imkime, pvz., oficialiuosius mūsų tautos patronus. Tokiu yra ne vien tik šv. Kazimieras, kurio gyslonis tekėjęs kraujas nebuvo daugiau trijų šimtųjų metų lietuviškas. Aukščiau už Kazimierą reikėtų statyti hebrajų kilmės šv. *Mergelę Mariją*, kurios ypatingai globali „Marijos žemė“ Lietuva buvo pašvęsta net dviem atvejais: 1656 m. (pop. Aleksandro VII pritvirtinimas) ir 1951 m. (pop. Pijaus XII pritvirtinimas).

Tačiau ne vien tik Danguos Karalienė su šv. Kazimieru globoja mūsų tėvynę. Mažai kas žino faktą, jog Lietuva turi dar vieną oficialią patronę, būtent, vengrų mergelę *pal. Kunigundą*, gimusią apie 1224 m. ir mirusią 1292 m. Kas čia per asmenybė ši palaimintoji ir kokiū būdu tapo ji Lietuvos globėja?

Kunigunda (vengriškai vadinosi *Kinga*) buvo Vengrijos karaliaus Belos IV ir graikų kunigaikštienės Marijos Lascaris duktė. Nuo pat jaunystės dienų pasiryžusi išlaikyti nekaltybę, turėdama vos 16 m. amžiaus vis dėlto politiniais sumetimais buvo ištikinta už lenkų kunigaikščio (vėliau karaliaus) Boleslovo V. Tačiau vestuvių naktį iš vyro išreikalavo pažadą bent vienerius metus gyventi skaistybėje. Vyras pažadą laikėsi, o metams praslinkus jau abu Krokuvos vyskupo akivaizdoje padarė amžinuosius skaistybės įžadus (iš to Boleslovas ir gavo Skaistiesio vardą). Jam 1279 m. mirus, Kunigunda įstojo į savo paauglę įkurtą seserų klaričių vienuolyną Senajame Sandeuke (Stary Sączu) ir tapo jo viršininke. Garsėjo dideliu pamaldumu, kuklumu ir asketišku gyvenimu, šelpė vargstančius, slaugė sergančius, statė bažnyčias ir ligonines, globojo pranciškonus, išpirkinėjo krikščionis iš turkų nelaisvės. Dar gyvai esant jai buvo priskiriami visokie stebuklai. 1690 m. pop. Aleksandras VIII patvirtino jos beatifikaciją, o 1715 m. pop. Klemenso XI paskelbė ją Lenkijos Karalystės ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės dangiškąja globėja. Jos šventė — liepos 24 d.

Taigi, Lietuva gavo sau šią patronę dėl jos nuopelnų Lenkijoje, su kuria mūsų valstybė tik po jos mirties sumezgė unijinius ryšius. Tačiau tai nėra priežastis mums Kunigundos negerbti, nes ji pati nebuvo jokia lenkė, o, be to, daugybę pasaulio šalių savo globėjais turi asmenis, į tuos kraštus visai neįkėlusius kojos. (Pvz., Belgijos patronas yra šv. Juozapas, hebrajas, Anglijos — šv. Jurgis, azijietis, Suomijos — šv. Henrikas, bavaras, ir t.t.)

Galime pažymėti, jog viena pal. Kunigundos sesuo buvo šv. Margarita, kita — pal. Jolanta, o jos brolio dukterė — šv. Elzbieta iš Tiuringijos. Tolimesni jos giminės buvo Lenkijos karaliai šv. Vladislovas, Silezijos kunigaikštis šv. Jadvygas (nesumaišytina su Jogailos žmona), Tiuringijos grafas šv. Liudvikas ir Lenkijos kunigaikštė pal. Salomėja. Beje, „mūsų“ vengrų Kunigundos nereikia suplakti su dviem anksčiau gyvenusiomis to paties vardo vokiečių šventosiomis.

Ir štai dar vienas oficialus Lietuvos globėjas — pal. Vladislovas iš Gielniovo, gimęs 1440 m., miręs 1505 m. Tai lenkas, mokslus išėjęs Krokuvėje ir 1487 m. tapęs lenkų vienuolių bernardinų provinciolu Varšuvoje. Su Lietuva jį susiejo didysis Lietuvos kunigaikštis Aleksandras (šv. Kazimiero brolis), paprašęs provinciolą Vladislovo, kad tas į Didžiąją Kunigaikštystę pasiųstų bernardinus misijoms skelbti ir mokslui kelti. To prašymo dėka Vladislovas 1498 m. Lietuvos valdomame Polocke įsteigė vienuolyną, kuris greitai tapo centriniu tuometinės Lietuvos krikščioninio židinio, šalia jau anksčiau įkurtų ir Vladislovo atnaujintų Vilniaus, Kauno bei Tirkocino vienuolynų. Prieš skirdamas misijonierius į Lietuvą, jis juos įspėdavo, kad tik asmeniškas misijonierių šventumo pavyzdys gali laiduoti sėkmingą Evangelijos skelbimą. Sakoma, kad Vladislovo pasiųsti vienuoliai apkrėkštijo tūkstančius Lietuvos pagonių ir atvertė daugybę stačiatikių į katalikybę. Kelis sykius pats Vladislovas lankėsi Lietuvoje, inspektuodamas savo vienuolių darbą. Šiaip jau šis Lietuvos krikščionijos pasiūlymo drausmingu gyvenimu, buvo mėgstamas pamokslininkas, kūrė religines giesmes ir į amžiaus galą ėmė reikštis stebuklais.

1750 m. pop. Benediktas XIV jį paskelbė palaimintuoju, o 1753 m. — Lenkijos, Varšuvos miesto ir Lietuvos patronu. Jo šventė skirtin-guose šaltiniuose žymima trimis datomis: gegužės 4, gegužės 11 ir rugsėjo 25 d.

Kartais prie Lietuvos globėjų priskiriamas ir šv. Jonas Cantius (1390-1473), vienas iš šv. Kazimiero mokytojų, tačiau nei viename mums prieinamame šaltinyje nėra tekę užtikti, kada ir kieno šis populiarus lenkų šventasis būtų buvęs paskelbtas Lietuvos patronu.

Taigi, vieną „mūsų šventųjų“ kategoriją sudaro Romos pripažinti Lietuvos globėjai, kurių kol kas tik vienas buvo nors iš dalies lietuvis. Į kitą kategoriją įeina tie, kurie tautybė buvo tikri lietuviai, bet kurie liko nepaskelbti savo tėvynės globėjais. Trečia, „savo šventaisiais“ turime galbūt teisės vadinti ir tuos, kurie, nebūdami nei lietuvių kilmės, nei Lietuvos patronais, vis dėlto bent kurį laiką mūsų žemėje gyveno ir darbovisi.

Šiandien apžvelgėme pirmąją mūsų šventųjų kategoriją; ryšų dirbtelėsim į antrąją ir trečiąją.***

SOVIETINIS GENOCIDAS LIETUVOJE

ADOLFAS DAMUŠIS

Greit baigsis žiema ir už kelių mėnesių priartės 1941 metų birželio 14-17 dienomis Sovietų Sąjungos vykdytų masinių lietuvių šeimų trėmimų į Gulago koncentracijos stovyklas sukaktis.

Dabar yra sunku ir įsivaizduoti, kad toks žiaurus teroras galėjo būti vykdomas dvidešimtajam žmūiui įpusėjus. To pirmojo masinio trėmimo metu daugelis vyrų, atskirtų nuo šeimų, buvo naikinami skubotais teismais ir ekzekucijomis. Šaltis, badas, vergijinis darbas masiškai retino lietuvių tremtinių eiles. Silpnesnieji, nepajėgę įvykdyti per didelių vergo darbo normų ir dėlto baudžiami sumažinimu ir taip menko maisto daviniu, vaikai, išbadėję ir be medicininės priežiūros, išmirė pirmiausiai tremties metais.

Juos tuojau pasekė ligoniniai bei seneliai. Likusiems gyviesiems iškrito dantys, nuslinko plaukai. Tikėtai maža dalis stipresniųjų pajėgė įveikti tuos nežmoniškus sunkumus ir vilko vergo bei vergės jungą dešimtmečiais. Tie mūsų tremtiniai kentėjo nemažiau, o tikriausia daugiau, kaip senovės galėję irkininkai bei caristiniai katagorininkai.

Anie birželiniai trėmimai mums paliko neišdildomą smurto pergyvenimą. Tad jau 44 metus su pasibaisėjimu minime tą baisų ir mūsų tautą sovietinio okupanto nukreiptą terorą. Šiuo pasisakymu yra norima atkreipti visuomenės dėmesį į tai, kad 1941 metų birželio 14-17 dienų lietuvių šeimų trėmimai buvo tikrai vienas iš pirmųjų sovietinio genocido Lietuvoje veiksmų. Kaip pirmosios sovietinės okupacijos 1940-41 metais, taip ir antrosios sovietinės okupacijos, dar vis tebėsi-

tesiančios nuo 1944 metų rudens, genocidinių veiksmų Lietuvoje įvyko daug daugiau.

Štai patys stambieji iš jų. 1940 metais liepos 11-12 dienomis KGB suėmė ir sunaikino per 2000 politikos, ekonomikos, kultūros bei visuomeninių organizacijų vadovų.

1941 metais gegužės birželio mėn. buvo sunaikinta apie 12 000 kalėjimuose laikytų kalinių, visame krašte prieš pat karo pradžią suimtų sovietams nepatinkamų asmenų bei kariuomenės vienetuose suimtų kariškių.

1941 metais birželio 14-17 dienomis KGB suėmė ir sunaikino Raud. armijos kareivių ir daugumoje nelietuvių vietinių komunistų įvykdė masinį lietuvių šeimų suėmimą ir ištrėmimą į Sibirą apie 34,249 asmenų.

1945 metais rugpjūčio-rugsėjo mėn. deportacijos buvo tęsinys pirmosios sovietinės okupacijos metu pradėto genocido.

1946 metais vasario 16 dienos deportacija buvo kerštas dėl lietuvių aktyvaus rinkimų boikoto.

1947 metais liepos, rugpjūčio, lapkričio, gruodžio mėnesių deportacijos buvo žiaurus genocido tęsinys, pradėtas pirmiausiai sovietinės okupacijos metais.

1948 metų gegužės 22 dienos deportacija buvo pati žiauriausia ir labiausiai palietusi ūkininkiją, įjungusi daug mažamečių, ypatingai naikindama lietuvių ūkininkų židinius palei Baltgudijos sieną. Jos metu buvo areštuota ir išvežta daugiau kaip 100,000 ūkininkijos.

1949 metų kovo 24-27 d. ir birželio mėn. deportacijos buvo nukreiptos į miestų visuomenę: į mokytojų, profesorių, kariškių, laisvųjų profesionalų šeimas, kunigus, religinių organizacijų vadovybes, taip pat į palietė ir kai kurias žydų šeimas.

Antrosios sovietinės okupacijos metu buvo deportuota apie 570,000 asmenų. Sudėjus deportuotus ir sunaikintus vietoje sovietinių okupacijos metais, Lietuva neteko apie ketvirtadalio savo gyventojų.

Iš tų duomenų matome, kaip sistemingai ir planingai sovietinis okupantas įvykdė lietuvių tautos naikinimą.

Visa eilė lietuvių sovietinių pareigūnų po pirmojo 1941 metų birželio 14-17 dienų lietuvių šeimų išvežimo į Sibiro koncentracijos stovyklas bandė teisintis „pasitaisiusiais netikslumais“, vykdan-tas operacijas. Kolį pasiteisinti jie gali sugalvoti dabar, išdėdę visą ketvirtadalį savo tautos fiziniams genocidiniam naikinimui? Kaip jie gali išsisukinėti nuo savo talkininkavimo tiems baisiems nežmoniškiems veiksams.

1931 metais Varnių koncentracijos stovykloje turėjau progą pabendrauti su ten įkalintais komunistais. Ten atsidūriau kaip uždaręs Moksleivių ateitininkų sąjungos pirmininkas už atsisakymą pasitraukti nuo rinkimais man patiktų pareigų. Koncentracijos stovykloje gyvenome atskiruose kambariuose, bet tame pat pastate. Pasivaikščiotojui kieme metu susitikdavom ir padiskutuodavom įvairias socialines problemas. Anuo metu kai kurie ten įkalinti komunistai man atrodė kaip asmenys, turėję drąsos pakelti balsą prieš įvairias skriaudas, jų pačių ar kitų patirtas. Tuo atžvilgiu jiems jaučiau

respektą. Dabar yra sunku suprasti tą didelį skirtumą tarp anų idejinių kovotojų ir dabartinių lietuvių sovietinių pareigūnų, kurie, praradę bet kokią tautinę savigarbą, pasidarė nuolankūs maskviniai tarnai. Kaip jiems galėjo leisti sąžinė barbariškam okupanto teroriui išduoti savo tautos nekaltus vaikus, moteris, ligonius, senelius? Kaip jie galėjo nepasipriešinti ir neprotestuoti prieš naikinimą savo tautos žmonių, daugiausia kilusių iš neturtingųjų ūkininkų bei darbininkų šeimų? Juk daug jų genocido aukų buvo pirmoji

TERORAS VOKIETIJOJE

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Be abejo, „Draugo“ skaitytojai jau žino apie vykdomus teroro veiksmus Vokietijoje. Visi jie priskiriami RAF — raudonosios armijos frakcijai, kuri vasaros metu, suėmus šešis „sulus“, buvo gerokai sukrėsta. Tačiau atrodo, kad jos kevalas liko nepalietas, nes dar ir šiandieną visose viešose įstaigose randami policijos skelbimai su teroristų nuotraukomis, atsilyginant už jų nurodymą gražia markių suma. Taip pat šešių mėn. laikotarpyje jie į savo eiles įjungė naują jėgą, naujus narius. Kaip spėja Vakarų Vokietijos slaptoji tarnyba, pagrindžio komanda sudaro 15-20 asmenų, kurie ir vykdo teroro veiksmus ne tik prieš NATO, JAV karinius įrengimus, bet taip pat deda bombas prie vokiečių įstaigų, vokiškų įmonių.

Atrodo, kad naujais ginklais, sprogstamąja medžiaga teroristai apsirūpino pereinant metų lapkričio 5 d. išvogę iš ginklų krautuvės prie Ludvigshafeno jiems reikalingus ginklus.

Vyriausias Vakarų Vokietijos prokuroras spaudai pareiškė, kad, suimant vasaros metu Frankfurte šešis teroristus, jų bėta rasta daug labai tikslų karinių įrengimų planų, kurių tarpe buvo NATO mokyklos Oberammergau (čia vyksta Kristaus kančios vaidinimai — K.B.) labai tikslus braižinys. Kaip žinome, mokykla taip pat nukentėjo.

Kodėl raudonosios armijos frakcija mėgino išsprogdinti šią NATO mokyklą? Pasirodo, kad joje apmokomi aukšto rango karininkai. Per Oberammergau mokyklos duris iki šiol perėjo 24 tūkst. visų NATO valstybių karininkų. Čia mokoma naujų ginklų taktika, ypač atominė ir elektroninė. Mokyklos

išimokslinusi karta Lietuvos, maždaug po šimtmečio su puse iš caro replių išsivadavusios.

Yra teisinga ir būtina mums tų žiaurių prasižengimų prieš mūsų tautą neužmiršti ir stengtis sovietinio genocido veiksmus iškelti į viso pasaulio forumą.

Taip pat būtų tiksliau, panaudojant pirmojo masinio trėmimo metines, nesiriboti tik tuo vieno genocidinio veiksmo minėjimu, bet prisiminti visus kitus čia paminėtus teroro išpuolius prieš lietuvių tautą kaip sovietinį genocidą Lietuvoje.

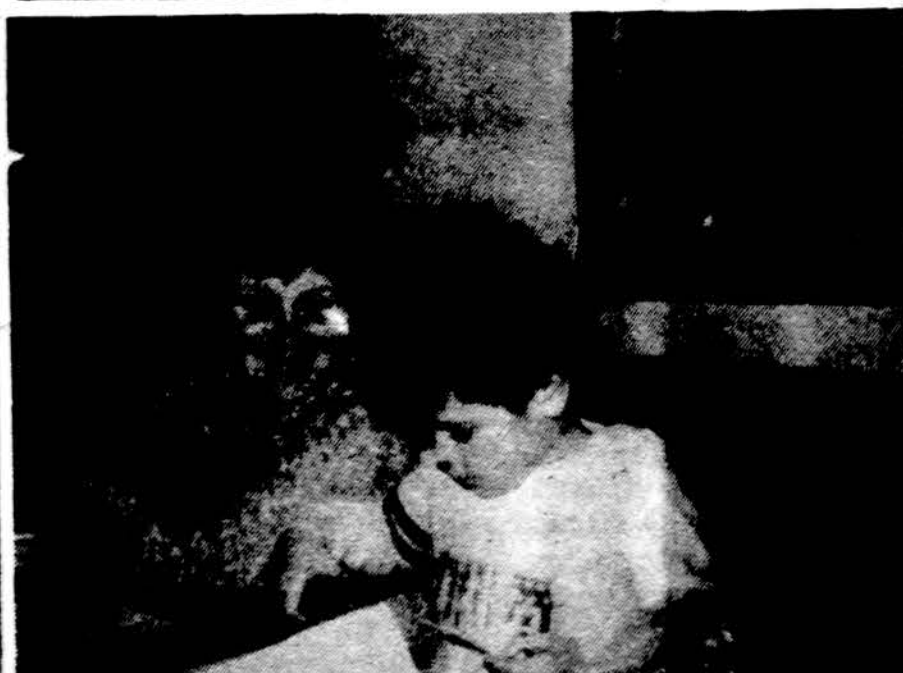
viršininku yra JAV pulk. James A. Boyle.

Ko jau kalėjimuose esantieji „raudonarmiečiai“ (jų yra daugiau kaip 37 asmenys, labai turtingų tėvų vaikai) reikalauja iš Vokietijos teisingumo organų? Jų siekimas — patalpinti visus po vienu stogu, nes jie jaučiasi esą „kariai“ kovoje su imperia-listinėmis jėgomis. Vyr. Vokietijos prokuroro pareiškimu, suimtieji yra gavę daugiau teisių kalėjimuose už kitus nusikaltėlius, tačiau pripažinti juos kariais — belaisviais tikrai negalima! Teroristai atakė bado streiku, o jų laisvi sebrai — teroro veiksmas.

Vienas sprogimas netoli Jūsų bendradarbio gyvenamo miestelio palietė JAV karių transliacijos stiebą. Sprogimas įvyko naktį, tad sargybiniai neatkreipė dėmesio galvodami, kad tai paprasta raketa. Mat, Vokietijoje kelias dienas prieš naujuosius metus, dangų raizgo įvairiaspalvės raketos, pasiekdamos savo viršūnę „Silvesternacht“, išleidžiant joms šiemet 98 milij. markių.

Sekmadienį, sausio 30 d., išgirdęs radijo žiniose pranešimą, šokau į automatinę (sprogimas įvyko tik 15 km. nuo mano vietovės), norėdamas „savo akimis“ pamatyti teroristų įvykdytą „darbą“. Su šio dienraščio angliškų spaudos pažymėjimu („Press card“) buvau prielastas MP ir vokiečių policijos visiški arti nulinkusio stiebo bei pasikabėti su kitais vokiečių ir amerikiečių spaudos atstovais. Daugumos nuomonė buvo vieninga: teroro veiksmai Vokietijoje tęsis, nes to reikalauja suimtieji raudonosios frakcijos nariai, norėdami „apsigylvinti“ tame pačiame kalėjime. Taip pat visi spaudos bendradarbiai pareiškė, kad RAF yra labai gerai organizuota ir jos vadus sunku susekti. Suimtieji vasaros metu Frankfurte patys buvo kalti, kai vienas teroristų, valdydamas ginklą, per neatsargumą paspaudė „gaiduką“. Šūvis perėjo per grindis — apatinio nuomininko lubas. Šis skubiai paskambino policijai, kuri be jokio pasipriešinimo visus teroristus suėmė. Ar pranešėjas gavo 50 tūkst. markių premiją, kur jis šiandieną gyvena — spauda nerašo. Greičiausiai jis yra policijos apsaugoje, bijant teroristų keršto.

Gaila, labai gaila, kad gerų tėvų vaikai nuėjo šunkeliais.

Raminta Saib, Dariaus ir Girėno lit. mokyklos tėvų komiteto pirmininkė, džiaugiasi Dariuko užsiėmimais.

PĖDSAKAI LIŪNE

P. MELNIKAS

Romanas

41

— Oloj visi dar nuliūdę dėl Kaškaus ir Elnio netekimo. Įvairių kitų grupių vadai, sužinoję apie štabą, žada čia apsilankyti. Margis rengiasi sugrįžti į užsienį ir rūpinasi, kaip gauti tinkamus dokumentus. Ar padėsit?

— Sunkoka, — pasakė Laucius.

— Tik pasirūpink jo nuotrauka, — pasiūlė Kiela, — gal aš išrūpinsiu jam popierius.

— Laucius ir Ždanys pažvelgė į jį nustebe.

— Pažistu vieną žmogų pasų skyriuje, — pridūrė Kiela.

— Tai labai gerai, — pagyrė Ždanys. — Lauciau, tam reikaliui pasiųsk pas Margį žmogų. Iš užsienio Margis žada Pranconiuvi transliuoti žinias. Jo radijas dar geras, pagauna Vakarų stotis.

— Tai tokie dalykai...

Po vakarienes Laucius tikėjosi išgirsti Ždanio žodį apie jų kamuojančių klaukus.

— Kalbėsim dabar apie veikimo principus ir kariskąją pusę. Tam rengiam vadų susirinkimą gruodžio penkioliką.

— Šitaip? Gerai. Pirmiausia leisk man ištiesti pavargusias kojas, — atsiduso Ždanys.

Kiela nuėmė lėkštes, o Ždanys krito ant sofos, užsidedė turbūt Margio cigarą ir, pūsdamas dūmą,

klausėsi Lauciaus kalbos. Jis nesiginciojo, tik linkčio-galva ir sutiko, kad reikia nemažai, net ir karinių pakeitimų.

— Tačiau turėtumėm nepamiršti, — priminė jis žvarbiai, — kad mūsų tikslas yra sudrausti lietuvių komunistus, Lauciau. Tam, kad jie neišsiųktų ir nepadėtų okupantui. Tai svarbiausias krašto reikalas.

— Sudrausti perspėjant, bet ne išnaikinant, — tarė Laucius.

— Perspėjimai ir grasinimai ne visuomet padeda.

— Pataikūniški darbai telieka ant jų sąžinės, Ždanys.

— Bet jei jie tampa tiesiog kenksmingi?

— Kenksmingesni yra rusai, kurie mūsikius verčia žiauriai elgtis su savais žmonėmis.

— Tuomet reikia priešintis blogybės šaltiniui — rusams.

— Tai šalti iliuzija, Ždanys. Tu, kaip kariškis, turėtum žinoti kiek jų divizijų sėdi mūsų krašte, Prūsijoje ir kitur.

Ždanys susimąstė.

— Taip, taip... — murmėjo jis, kandžiodamas užgesusį cigarą, bet nenusileido:

— Jie kažkodėl dažniausiai vartoja milicijos dalinius, kurių čia nedaug. Mes turime silpninti jų kovingumą pajėgumą juos demoralizuodami. Taip kaip darėm iki šiol.

— Norėčiau tau priminti, nors tai ne mano sritys... Žandarai tau gerokai „pačirskino puspadžius“ puolant bažnytkaimį, bet tu apie tai jau pamiršai.

— O ne, neužmiršau. Dievaži, to niekada nepamiršiu... Matydamas krentančius mūsų vyrus ant pento, prisiekiau kada nors už tai atsiilyinti.

— Sakai, atsiilyinti. Kad šito žodžio daugiau

negirdėčiau, Ždanys, prašau...

— O ką tu pasakysi, kai stribai, milicija ar rusai, taip kaip Merkinę, pradės vėl žudyti kaimiečius, kalinti ir išvežti ištisus kaimus? Ir kai nežinosi net kam užtaš suversti kaltę?

— Žinau, bausiu... Ir tokio pragaro, jei galima, kaip tik norėčiau išvengti. Dėl to turėtumėm sverti ir apgalvoti mūsų veiksmus.

— Sverėm jau pakankamai. Net pagieža ima, kad niekada okupantas nerado reikalo pasverti savo veiksmų, — nenusileido Ždanys.

— Dabar tu taip šneki, bet atsimink, kad susirinkime apie tokius dalykus gal balsuosim ir nežinau, ar tu su tokiomis kalbomis ten ką nors laimėsi.

— Grupių vadai ir be mano kalbų užsiritinę. Kaip bus, taip bus, Lauciau. Bet dabar krisiu ir turbūt kelias dienas nesikelsiu, — užbaigė ginčą išvargęs Ždanys. Jis sutrynė užgesusį cigarą lėkšten ir susirietė ant sofos kaip lokys.

— Laucius atnešė iš miegamojo antklodę, jį apklojo ir pasiraivė.

— Laikas ir man, — pasakė Kiela.

— Pasilik ir pernakvok, — pasiūlė Laucius, bet Kiela atsisveikino ir pirštų galais išėjo.

Tolumoje įstanciai suikė traukiny. Pro pasalūnišką atrodančias, tankiasias medžias apaugusias gatves Kiela drožė į miestą Ažuolyno pakraščiu netoli Sporto rūmų, kuriuose šoko su Birute. Jis pyko ant Surodiko. Nors Birutės pats mylėti dar nesugebėjo, bet nekentė spuogetu veidu vaikino ir jo smalsumo jį sekiojant, stebint. Kaip jis drįsta?

(Bus daugiau)

NAUJI METAI RIO DE JANEIRO

BR. JUODELIS

pabaiga

Deimantai, emeraldai ir turgus

Dar Chicagoje gavome iš kelionių biuro brošiūras apie Brazilijos brangakmenius ir jų vieną iš didžiųjų prekybos firmų — Amsterdam Sauer. Iš anksto turėjome kvietimus Rio de Janeiro pirmam vakarui į šios firmos vieno vedėjo rezidenciją priėmimui ir kokiems. Deja, lėktuvo 6 valandų pavėlavimas planus sugriovė. Tik savaitės gale, daugumai jau nusipirkus, firmos autobusai mus nuvežė į puošnų Copacabana apartamentą. Tarnai su smokingais nešė brazilų „caipirinja“ kokteilus, šampaną ir užkandžius. Vedėjas ponios išdalino puošnias firmos knygas apie brangakmenius. Firmos steigėjas, prieš 48 metus iš Amsterdamo atvykęs 13 metų berniukas, dabar pasaulinis milijonierius Jules Roger Sauer buvo pusės visų Brazilijos brangakmenių kasyklų savininkas, akmenų apdirbimo savo konkurentą, pasaulinį H. Stern brangenybių prekybą.

— Prašau jus vadovė ištraukti laimingą bilietą, — visiemis grupės dalyviams išdalinus „durų“ laimėjimo bilietus skelbė vedėjas. Visi stebėjosi savo numerius, tikintys laimėti 250 dol. „Gift certificate“.

— Mano numeris! — sušuko Irena.

— Rytoj dešimtą valandą prašau atvykti į krautuvę ir pasirinkti dovaną, — baigėsi mūsų priėmimas.

Kitą popietę Ireną sutikau baseine. Ant piršto žibėjo žiedas su emeraldų ir deimantais.

— Parodykit savo laimę. Ar daug reikėjo primokėti? — Nereikėjo. Ėmė tik už tą sumą.

Patikėti buvo labai sunku. Mačius panašius žiedus kainas, buvo aišku, kad žiedo kainai čia truko bent vieno nuli.

— Nepaprastas pasitikėjimas, — aiškino grupės bendraketelė iš Kenosos, rodydamas didelius ametistus ant žmonos kaklo ir ant piršto.

— Neturėjom užtenkamai dolerių. Prašė rašyti asmeninį čekį. Jų nebuvo pasiėmę. Neturėjom ir kredito kortelių. Pardavė už pažadą, kad grįžę į namus čekį pasiūsiame.

— Tą emeraldą pavogiau! Už tokią kainą, — kaip pavogta, — aiškino Robertas, panaudodamas amerikietiška išsireikšimą.

Ir kiti džiaugėsi brangakmeniu „pavogimais“ ir labai gerai pirkiniais. Daugiausia, turbūt džiaugėsi Rio de Janeiro prekybininkai, labai gambiai išpešę turistų paskutinius dolerius.

Prekyba vyko visur. Prie Kristaus statulos Corcovado viršūnėje, ant Cukraus kalno, pliažose ir Rio Sul prekybos centre. Prie mūsų viešbučio gatvėje pirkiai siūlė lino staltieses, skaras ir sukneles. Kiti tempė lentes su cigaretėmis ir suvenyrais. Visur reikėjo derėtis, pradedant su taksiu šoferiu, baigiant su Amsterdam Sauer pardavėju. JAV doleris rinkoje buvo dievas. Dolerius gaudė visi. Jų nereikėjo keisti į kruzėrus. Perkant visi prašė dolerių, už jį skaitydami 3,800 kuzerų, kai oficialus kursas buvo tik 3,100, norint naudoti kredito kortelę.

— Mūsų markių neima. Turime jas iškeisti į dolerius, — skundėsi vokiečiai turistai. Sekmadienio hipių turguje, lyg skruzdelyne, „caricocos“ maišėsi su turistais. Placioje turgaus aikštėje čia tiesėsi būdos ir stalai su odos dirbiniais, visokiais blizgučiais, drabužiais ir dailės dirbiniais. Ilga menininkų alėja su pigiais pveiksleliais ir brangiais aliejiniais paveiksiais baigėsi su medžio dirbiniais, su portretus už penkis dolerius piešančiais mulatais. Andų kalnų indėniškas muzikantų penketukas demonstravo inkų — amarių melodijas su gitaromis, būgnais, švilpynėmis ir lietuviškų skudučių garsus primenančiu instrumentu. Andų kalnų muzika su dainomis buvo labai originali ir graži.

— Pirkite kasetes. Pirkite, — melodiją užbaigus reklamavo muzikantų vadovas portugalų ir anglų kalbomis. Pirkome. Jos ir šiandien stereo garsais primena spalvingą Rio de Janeiro turgų su Andų kalnų muzikantais.

Rio de Janeiro linksmybės

Rio de Janeiro padangėje turistui diena būtų nepilna, jei vakare negurkšnotum skanaus brazilų alaus arba nežiūrėtum į dailias ir miklias naktinio klubo šokėjas mulatas. Jų savotiškos figūros, klasiški veido bruožai, spindinčios akys ir laukinis visų kūno dalių lankstumas prie Samba muzikos yra charakteringas Rio de Janeiro gyventojų nuotaikoms ir nerūpestingoms amžinos vasaros dienoms.

— Ar užsirašė į Golden Rio tūrą, — klausė kaimynai Vytautas ir Regina.

— Dar ne. O kur jis veža? — Pas geriausią šokėją Rio Scala naktiniam klube.

— Mes važiuojam į Rio by Night, — nusprendė keliautojai iš Racine.

— Neapsimoka, — aiškino Kestutis. — Ten valgyti veža į Rincão Gaucho, tą arklidės restoraną, o Platformos programa labai greit prabėga.

— Vaziuojam į Oba Oba. Ten visai nauja programa.

Oba Oba naktinio klubo programa buvo labai įvairi. Greta muzikantų ir dainininkų šokėjos demonstravo pilvo šokį. Čia vėl suposi su plunksnose paskendusiu karnavalo apranga. Vėl fosforo šviesose, lyg jūros bangose, baletą šoko undinės su gražuole jūrų valdove Yemanja. Savaitę prabėgus turėjome palikti karnavalo laukiantį, tačiau visada šokantį Rio de Janeiro ir grįžti į snieguotą Chicago.

— Nėra lėktuvo. Neatskrido. Liekame čia nakvoti. Skrisime rytoj, — skambėjo VTC, kuri mus globojo, tarnautojos pranešimas.

— Vakare aštuntą valandą visus autobusai vežė į vaišes Eincao Gaucho restorane. Maistas ir gėrimai bus veltui, — skelbė antra VTC tarnautoja.

Vakarieneje mėsos patiekalų, kokteilių, vyno ir alaus visiems buvo per daug,

Kristaus statula Corcovado kalne Rio de Janeiro Brazilijoje.

kad mažiau pyktume už 18 valandų pavėlavimą mus parvežti atgal.

Pirmadienio popietę pakilome virš Rio de Janeiro kalnų. Po kiek laiko per lėktuvo langus buvo matyti apačioje centrinės Pietų Amerikos kalnai, miškai ir purvina didžiulės upės juosta. Čia pat lėktuvo priekyje sėdėjo ir Sheraton gyvenusio antroji lietuvių grupė.

— Jūs tikriausiai rašysit reportažą „Draugui“, — klausė manęs dr. Ruibienė.

— Aš patariau nerašyti, — kokteilių gurkšnodamas įsiterpė Ruibys.

— Dar nežinau, O kodėl jūs patariat nerašyti?

— Jei Rio de Janeiro gerai aprašysit, — bus netiesia. Jei blogai, — redaktorius nedės, — dėstė Ruibys.

— Mūsų įspūdziai gali būti labai skirtingi, — aš nenusileidau. — Man Rio de Janeiro atostogos labai patiko.

Toli paliko Rio de Janeiro su tropine vasaros saule, su dar daug neaplinkytų vietų, su nerūpestingais balto smėlio pliažais, su visus kilnojančiais Sambos garsais. Ir šiandien, klampojant per Chicago sniegus ir aštrų vėją, Rio de

Janero prisiminimai dar gražiau atrodo. Gal ir vėl už metų ar kitų bus proga pažvelgti į gražų Rio de Janeiro iš Corcovado viršūnės, nuo Cukraus kalno ir pasisupti jo pliažų emeraldinės spalvos bangose.

Liutuvų kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Daukus.

LIETUVIAI FLORIDOJ

Pompano Beach, Fl

ST. SKUCIENĖS
SUKAKTIS

Šių metų sausio 26 d. Stefanija Skuciėnė švenčia 95 metų amžiaus sukaktį. Jubiliatė yra viena iš nedaugelio dar gyvenančių tos kartos asmenų, kurie betarpiškai pergyveno Lietuvos valstybės atkūrimą, jos klestėjimą ir tragišką galą.

Zila senatvė neatėmė iš Stefanijos Skuciėnės nei protavimo galios, nei atminties, ji dar labai gerai prisimena mūsų valstybės gyvenime įdomių dalykų, kurie šiandien priklauso jau istorijai. Neišblėso iš jos atminties nei vyro, brig. gen. Kazio Skučo, suėmimo šurprios aplinkybės.

Stefanija Skuciėnė gyvena Floridoj, Pompano Beach, savo dukters Birutės Sidzikauskienės rūpestingoje globoje. Ją gerbiantieji ir mylintieji sveikina ją gimtadienio proga ir linki dar daug saulės pripildytų dienų.

B. D.

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Liutuvų kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Daukus.

7150 S. Maplewood Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 778-1543

APSIPIRKITE DABAR!

ZUCCHINI SQUASH	sv. 39 c.
FRESH PICKLES — Agurkai	sv. 39 c.
D'ANJOU PEARS — Kriaušės	sv. 39 c.
CALIFORNIA NAVEL ORANGES — Apelsinai	sv. 39 c.
CANADIAN CARROTS — Morkos	4 maišeliai po 1 sv. \$1.00
JUMBO CARROTS — Morkos	4 sv. \$1.00
GREEN CABBAGE — Kopūstai	sv. 19 c.

Deli

PENN COUNTY CHICKEN ROLL —	Višiena, sv. \$1.99
MUNSTER CHEESE — Sūris	sv. \$2.19

Dairy

1% ar NUGRIEBTAS PIENAS	gal. \$1.39
COTTAGE CHEESE — Varškė	24 oz. \$1.29

Išpardavimas Sausio 30 iki Vasario 3 d.

EGG STORE

6190 Archer Avenue — Tel. 284-8704

4177 Archer Avenue — Tel. 254-0018

5410 S. Kedzie Ave. — Tel. 737-3300

8740 S. Ridgeland Ave. — Tel. 430-4787

7069 W. Cermak Rd. — Tel. 788-8500

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Jeigu mėgstate gyventi gamtoje, lengvai galima įsigyti gražų namelį, su dideliu virš puse akro kiemu su vaismedžiais ir plius apie 20 akrų žemės, mokėdami gal mažiau, kaip mieste tik už namelį. Virš 200 mylių nuo Chicagos. Skambint 735-3858

RE/MAX
paulius jasinevicius
Sales Representative

HELP WANTED VYRAI

AUTO MECHANIC

Looking for a Chrysler
trained journeyman
mechanic. 596-7100

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lvidisai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Tel. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraustą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

M.A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaunamos ir valkuojamos visų rūšių grindys

BUBNYS
Telef. — RE 7-5168

ANATOLIJUS KAIRYS

„Šventasis princas“
5 veiksmų drama — poema

laimėjusi Los Angeles Dramos Sambūrio premiją. Ilustravo dail. Ada Sutkuvienė, išleido Šv. Kazimiero sukaktuvinis komitetas. Kaina su persiuntimu \$5.80.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REALESTATE

2 po 4 kamb. medinis Automat. gazo pečiai šildymas. Garažas. 42-os ir Artesian Ave. Nebrangus.

2 po 4 kamb. medinis. Centr. šildymas. 30 p. sklypas. 72-os ir Campbell.

ŠIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 st. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

Norint pirkti bei parduoti, išnuomoti ar apdrausti savo nuosavybę, jums maloniai patarnaus

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.

Tel. 767-0600

ATDARI APZIORIŲJUMI

SEKMAI NUO 1 IKI 4 VAL. POPIET

5057 S. Knox. Naujas 3-jų butų po 3 miegamus, o savininkui su 1 1/2 vonios. Priedai, 1/2 bloko iki Archer autobuso. Skubėkite pamatyti.

3900 W. 63rd Street. 2-jų miegamų Condo. Reikmenys. Oro Vėsinimas. Kilimai. Balkonas. Netoli autobuso, banko, restorano. Skubėkite.

No. 205. Giminingom. Seimom gyventi

— 65-ta ir St. Louis apyl. Naujesnis mūr. bungalow su trimis miegamais 1-me aukšte. Karališko dydžio virtuvės su daug med. spintelių, 4 kamb. butas giminingai šeimai arba išnuomoti pajamoms. 2 maš. garažas. Naujesnis stogas, potvynio apsauga. Arti autobuso, krautuvės, mokyklos. Nepaprastas pirkiny su žemą kainą. Skambinkite dabar.

No. 206. 6 kamb. English Tudor stiliaus namas. Spintelės virtuvėje ir „built-ins“. Modern. vonia. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Gražus seimos kamb. su židiniu Naujas stogas ir elektra. Labai švarus. Apyl. 3700 N. Oriole. Geras pirkiny. Skambinkite dabar.

No. 198. 67-ta ir Kedvale

7 kamb. mūrinis. 4 dideli miegami. Valgomasis. Nauji kilimai. Įrengtas rūsys. Naujesnis centr. šildymo. pečius. Priedai. Arti St. Mary's ir Lee pradinės mokyk. Arti autobuso ir krautuvės. Nelaukite. skambinkit dabar.

No. 193. 67-ta ir Kolia.

5 kamb. mūrinis su dviem karališko dydžio miegamais. 1 1/4 vonios. Pūkiai įrengta virtuvė mami, įrengtas rūsys su nauja virtuve pobūviams. 2 maš. garažas. Alumin. papuošimai. Centr. oro vėsinimas. Reikmenys ir daug priedų. Nelaukite. Skambinkite dabar.

No. 161. \$125.00 į mėn. išimokėjimui.

3-jų butų namas su penkiomis karališko dydžio kambariais savininkui. 4 ir 3-jų kamb. butas išnuomavimui. Metų senumo stogas. 2 maš. garažas. Tik 125 dol. pridėsite prie surinktų nuomų mėnesiniams paskolos mokėjimams. Skambinkit dabar.

No. 186. 7 kamb. — 34-ta ir Pulaski.

4 karališko dydžio miegamieji. 2 modernios vonios. Namai 23 m. senumo. Modern. med. spintelės. Įrengtas rūsys. Naujas stogas, centr. pečius, ir alumin. papuošimai. Arti autobuso ir Jewel krautuvės ir Sv. Turičius bažnyčios. Skambinkit dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkit

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

PLATINKITE „DRAUGĄ“.

Panevėžio vyskupija

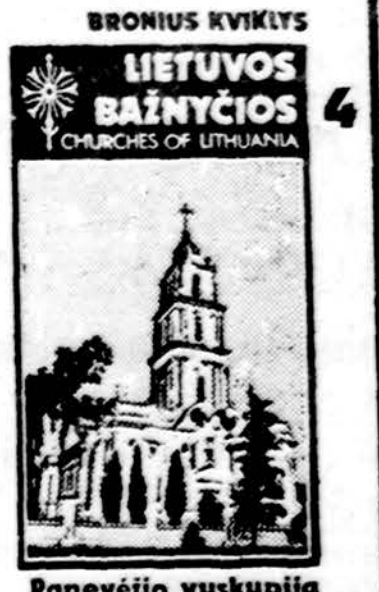
Siame IV tome aprašyta Panevėžio vyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai. Aprašomi vyskupai, valdytojai ir kunigai.

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai veikalo daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą.

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Pūsūnės, gerai paruoštas leidinys: 532 psl., kietais viršeliais. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Kaina su persiuntimu 25 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Panevėžio vyskupija

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

KLAIPĖDOS KRAŠTO ATVADAVIMO MINĖJIMAS

Toronto Jūrų šaulių kuopa „Baltija“ sausio 20 d. Toronto Lietuvių Karaliaus Mindaugo menėje suruošė iškilmingą Klaipėdos krašto atvadavimo 62-ųjų metų sukakties minėjimą. Prisikėlimo parapijos bažnyčioje 11:30 val. buvo atlaikytos šv. Mišios už mirusių vadavimų rengėjus ir kovoję žuvusius karius, savanorius ir šaulius.

Akademinei minėjimo daliai prasidejo 3 val. p.p. Pranešėja buvo Acta Šernaitė. Įneštos org-jų vėliavos. Invokacija perskaitė kun. Jurgutis, OFM. Žodį tarė kuopos pirm. J. Zavys, paprašydamas minėjimo dalyvių atsistoti ir pagerbti žuvusiuosius. Po to buvo numatyta Lietuvos gen. konsulo dr. J. Žmuidzino žodis, bet jo žodis dėl ligos neįvyko.

Pranešėja Asta Šernaitė pakvietė susirinkusius paskaitininką A. Vaičiūną. Jo paskaita truko 25 minutes. A. Vaičiūnas yra gerai žinomas visuomenininkas, mokytojas, 16 metų dirbęs Toronto liet. šeštadieninė m-klo, o dabar Toronto Lietuvių namų vedėjas.

Išnešus vėliavas, pradėta ypatingai gražiai paruošta meninė programa, kurią atliko Toronto liet. vyrų choras „Aras“, diriguojamas Vaclovo Verikaitio, akompanuojant J. Govedui. Pirmojo koncerto daly, dalyviams atsistojus, sugiedotas Mažosios Lietuvos himnas „Lietuviai esame mes gimę“, žodžiai dr. J. Sauerveino, muz. St. Šimkaus. Toliau „Kalmiškos mūšis“ — A. Mikulskio, „Leiskit į Tėvynę“ — S. Navicko, „Stoviu aš parymus“ — A. Simučio, „Pražydo jazminai“ — A. Gėto ir „Širdis dar žydi“ — J. Bartulio. Dainoms įvadus ir akompanimentus paruošė muz. Jonas Govedas.

Po to išgirdome mūsų taip mėgiamą sol. V. Verikaitį, kuris padainavo „Ten, kur Nemunas banguoja“ — A. Kačanausko, „Kur bakūžė samanta“ — Sr. Šimkaus ir „Oi neverk, motušėlė“ — J. Naujalo. Choras „Aras“ antrojo daly davė publikai maršus: „Mes žengiam“ — J. Gaidelio, „Žygis į Vilnių“ — K.V. Banaicio, „Pajūriais, pamariais“ — J. Kuprevičiaus, „Jūreivių daina“ — A. Balsio ir „Ramovėnų žengia“. Smarkiems plojimams apiraminti — duota dar „priedo“...

Kuopos pirm. J. Zavys padėjo ir įteikė gėlių. Gėlės įteiktos programos atlikėjams ir savanoriams-kūrėjams, kurių šiame minėjime buvo Banelis ir Pociūnas, o iš viso Toronto savanorių-kūrėjų skyriuje tėra šeši.

Sugiedojus tautos himną, dalyviai pavaišinti kavute. Dalyvių minėjime buvo apie 300.

Pr. Alš.

Mūsų kolonijose

Rochester, N.Y.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Nepriklausomybės atkūrimo sukaktis Rochesteryje bus švenčiama Vasario 17 d., sekmadienį, 9 val. ryto bus šventei pritaikytas radijo pusvalandis, 11 val. iškilmingos pamaldos šv. Jurgio lietuvų bažnyčioje, kurių metu giedos Bendr. choras, vad. muz. R. Obalio. Minėjimas bus tęsiamas salėje. Kalbą pasakys rašyt. inž. Vyt. Volertas, o meninę dalį atliks Bendr. choras ir taut. šokių grupė „Lazdynas“, vad. J. Regnienės. Vietos ir apylinkių lietuviai kviečiami dalyvauti.

KALĖDŲ EGLUTĖ MIUNCHENE

Gruodžio 22-ji diena — „ilgas nusipirkimo šeštadienis“ prieš Kalėdas. Bet Miunchene ne visi bėgiojo iš parduotuvės į parduotuvę, apsikrovę pirkiniais. Jaunos lietuviškos šeimos su vaikučiais rinkosi į lituanistinę mokyklėlę, vis dar tebevadindamos „vargo mokykla“ — Kalėdų eglutės šventę.

Mokyklos vedėja Alina Grinienė, atidarydama eglutės vakarą, pakvietė garbingą svečią iš Chicago provincijos kun. A. Saulaitį, S.J., ir jauniausią mokinių Sauliuką Girnių uždegti eglės žvakes. Sugiedojus „Sveikas, Jėzau gimusis“, mokykl. A. Grinienė pasveikino svečius ir padėjo nuolatiniams eglutės rėmėjui Balfui, perskaitydama pirmąją M. Rudienės laišką — sveikinimą. Siemetinę eglutę parėmė solistė Lilija Sukytė, K. Ausiejus ir Ant. Landienė, tuo įvertindami mokyklėlės darbą.

Miuncheno mokyklėlėje šie mokslo metai yra lietuviškų pasakų metai. Todėl ir eglutės šventė buvo išties pasaka. Vaikučiai suvaidino įvairius pasakų herojus. Ir Kalėdų

seneliui (Mečiui Buiviui) nebuvo, kaip įprasta, deklamuojami eilėraščiai, bet pasakojamos pasakos. Ypač daug džiaugsmo ir juoko sukėlė patys mažiausieji, nes pasakos tai jų pasaulis, jų realybė.

Kalėdų senelis šį kartą buvo labai reiklus, smalsus ir daug klausinėjo apie Kalėdų šventę, apie tėvynę Lietuvą. Jis gerai žinojo vaikučių dorybes ir ydas. Pagaliau jis atrišo Balfui dovanų maišą ir apdalinę nusipelnusius mokinius bei artistus. Ir vaikučiai padovanojo gerąjam Seneliui dekoruotą žvakę su dėkingumo žodeliu „aciū“. Jie pakvietė Senelį drauge padainuoti — pavaidinti „Šalia kelio, vieškelio“.

Miuncheno apylinkės pirminkas R. Hermanas pasveikino vienintelę Vokietijos lietuvišką mokyklėlę, įvertindamas jos darbą, kad ir paruošiant ką tik matytą vaidinimą, kurį vaikai suvaidino įtikinančiai ir su meile.

Padėka lietuvių vaikučių rėmėjams, mokytojams ir susiratusiems tėvams.

Miuncheno lietuviukai laukia dovanų iš Kalėdų senelio...

ISTEISINO APKALTINTĄ LATVI

Federalinio teismo apeliaciniai rūmai San Diego mieste sausio 9 d. isteisino karo nusikaltimais apkaltintą latvi Edgars Laipenieks. Jam buvo primetama atsakomybė už mažiausiai 200 kalinių Rygos kalėjime nužudymą 1941-43 m., nors žydų sluoksniui tai skaičių kėlė iki 60.000. „Jie sauko, kad aš atsakingas už nužudymą 60.000 žydų. Mano Dieve, aš niekad neturėjau jokio reikalo su žydais. Aš buvau latvių politinėje policijoje, kaip FBI ar CIA, gaudyti rusus ir komunistus žudikus. Tai buvo mano vienintelis darbas“, pareiškė Laipenieks.

US 9-tos apygardos apeliacinis teismas 2 prieš 1 nusprendė, kad Teisingumo departamentas (OSI) neįrodė, kad Laipenieks (71 m.) persekiojo žydus ir politinius kalinius. Teisėjas Thomas Tang, parašęs daugumos nuomonę, pažymėjo: „Išvadoje mes nerandame pakankamai įrodymų paremti... sprendimą, kad vyriausybė pateikė aiškų, įtikinantį ir neabejotiną įrodymą, jog Laipenieks padėjo ar dalyvavo persekiojime asmenų už jų politinius įsitikinimus“.

Teisėjas Tang, remiamas antro teisėjo Robert Beezer, pareiškė, kad vyriausybė neįstengė paremti kaltinimų, o taip pat jis atmetė devynių sovietų liudininkų raštu pateiktus paliudijimus, nes jie Sovietų Sąjungoje galėjo būti parašyti „bauginančiose“ (intimidating) aplinkybėse. Jis taip pat pastebėjo, kad liudininkai nepajėgė fotografijose atpažinti kaltinamojo. Imigracijos ir natūralizacijos įstaigos pareigūnas pareiškė, kad OSI planuoja su šia byla eiti į Vyriausiąjį federalinį teismą. Taigi, Laipenieksa bėdos dar nepasibaigė...

Laiškas

ARTEJANT RINKIMAMS

Lietuvių Tautinių kapinių valdybą sudaro dešimt asmenų — direktorių. Penkiems iš jų netrukus užibaigs kadencija, todėl kovo 10 d. turėsime rinkimus.

Vienas iš direktorių (Anthony J. Powell), kuriam terminas baigiasi ir kuris trokšta būti naujai išrinktas, savo tikslu siekia užgauliu opozicinių kelių. Jau eilę mėnesių periodinėje spaudoje jis be rimto pagrindo puola kapinių viceprezidentą ir darbų komisijos vadovą, todėl valdybos balsavimuose vis lieka pralaimėtoju santykiu 8:2.

Nieko nepesęs šiuo keliu, dabar jis pradėjo juodinti kitus valdybos narius, įskaitant ir kapinių prezidentą (žūr. „Draugas“, š. m. sausio 24 d.). Jo kaltinimas: direktoriai nenusimana savo pareigose. Jo nuomone, išmintingi esą tik jis ir dar trys, o visi kiti — niekam tikę... nors šiose pareigose kai kas turi net 30 metų patirties.

Gaila, kad minėtas amuo ieško krito kitų akyse, o nemato rasto savo akyje (Luko 6:41-42; Mato 7:3-5).

Trumpai atsiliėpant į jo užgauliojimų srovę, turiu pareikšti, jog netenka abejoti, kad kovo mėnesio rinkimuose balsuotojai atsikirs pelus nuo grūdų.

Kun. dr. Eugenius Gerulis, Liet. Taut. Kapinių prezidentas.

Žmonės tegu žino, kad jie yra žmonės, Dievo sutverti ir prieš Jį atsakingi; jie ir mažiausioje akimirkoje daro tai, kas patvers ir Amžinybėje. Tai, tikrai, yra didelis uždavinys.

Th. Carlyle

Kun. Antanas Saulaitis, svečias iš Chicago, ir Sauliukas Girnius uždega kalėdinę žvakutę Miuncheno šventėje.

A. + A. JADVYGAI ZDANAVIČIŪTEI- PUPELIENEI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą jos dukrai LAIMAI ir jos vyrui ALGIUI, broliams JUOZUI, ZIGMUI (Lietuvoje), sesutei ELENAI MIKNEVIČIENEI (Lietuvoje), giminėms, draugams ir artimiesiems.

KUN. VIKTORAS DABUSIS
JUZE IR ADAS AIDUKAI
ELENA BACEVIČIENE
ELENA IR STASYS BAKUČIAI
EUGENIJA IR ALGIS DUDAI
KLEOFA IR BRONIUS GAIZAUSKAI
KOSTAS GASPARAITIS
EUGENIJA IR KAZYS GIMZAUSKAI
EMILIJA IR JUOZAS GRIGALIONAI
EMILIJA GRUSIENE
VANDA IR ANTANAS GRUZZDAI
GRAŽINA JEZUKAITIENE
BRONĖ IR STASYS JUOZAPAVIČIAI
ELENA IR LEONAS KACINSKAI
KASTUTĖ IR VLADAS KARTANAI
RAMUTĖ IR JONAS KRIVIAI
DR. HENRIKAS LUKAŠEVICIUS
DR. IRENA IR ANTANAS MACIONIAI
ONA IR JONAS PUPININKAI
MARJA ŠAULIENE
ONA ŠIAUDIKIENE
BRONĖ IR JUOZAS TAORAI
MARJA IR LEONAS VIRBICKAI
BIRUTĖ IR VYTAUTAS ŽEMAIČIAI
LEOKADIJA IR JUOZAS ŽVYNIAI

Florida

Lietuvių Rašytojų draugijos nariui, meno kritikui

A. + A. ALEKSIUI RANNITUI mirus,

giliausią užuojautą reiškiamė JO SEIMAI, ARTIMIESIEMS, draugams ir kartu liūdimė.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS
VALDYBA

Mielam prieteliui

A. + A.
Dr. PRANUI TARVYDUI mirus,
skausmo prielėgtiems jo žmonai LIUCIJAI, dukroms VI-LIJAI ir SILVIJAI, sūnui RICHARDUI su SEIMOMIS ir kitiems ARTIMIESIEMS reiškiau gilią užuojautą ir drauge liūdim.

EMA PUŠNERAITIENE

A. + A. Mjr. JUOZUI BUBELIUI mirus,

jo žmonai URSULEI, dukrai DANAI KURAUŠKIENEI, ilgametei Kernavės tunto narei, ir sūnui GEDIMINUI su SEIMA reiškiamė gilią užuojautą.

KERNAVĖS TUNTO SESES

Mylimai motinai

A. + A.
KAZIMIERAI VALANTINIENEI
mirus, sūnų VYTAUTĄ VALANTINĄ su žmona ir dukrą EMILIJA KUTKIENE su SEIMA nuoširdžiai užjaušiamė.

ZIBUTĖ IR ZIGMAS ŽIUPSNAI

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1985 m. sausio mėn. 31 d.

A. + A. ANTANAS SVERECKAS

Gyveno Detroit, Michigan.

Staiga ir netikėtai mirė 1985 m. sausio 7 dieną, sulaukęs beveik 49 m. amžiaus.

Buvo palaidotas sausio 10 dieną iš Sv. Antano bažnyčios Holy Sepulchre kapinėse.

Giliame liūdimė liko žmona Birutė, sūnus Tadas, mama Adelė Sverekienė, brolis Juozas su šeima, sesuo Genė Alkevičienė su šeima, brolis Jonas su šeima ir kiti giminės ir draugai.

Prašome visus velionį prisiminti savo maldose ir mintyse.

Nuliūdę: žmona, sūnus, motina, sesuo, broliai ir giminės.

Laid. direkt. Jolanda Zaparackienė.

Mylimai motinai

A. + A. Kazimierai Valantinienei

mirus, jos sūnų VYTAUTĄ ir kitus ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaušiamė

JONAS ADOMENAS KAZYS ROZANSKAS
STEVE IVANAUSKAS ALEKSAS ZAKAS
VIKTORAS LESNIAUSKAS JUOZAS ŽYGAS
JUOZAS ir PRANĖ MASILIONIAI

EVANS-EVANAUSKAS

Laidotuvių direktoriai

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 S. Western Avenue)

Laidotuvių koplyčia

Koplyčia taip pat Marquette Parko Chicagoje ir priemoniuose

TEL. — 422-2000

E U D E I K I S

Laidotuvių direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Skaičiuokite ir platinkite dienraštį „Draugas“

APLINK MUS

x Inž. Ignas Budrys iš Hartfordo su žmona yra atvykę į Chicago ir apsisistoję pas jos tėvus Laukus Marquette Parke. I. Budrys Chicagoje yra tarnybiniais reikalais. Hartforde jis yra Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkas, veiklus lietuviškame gyvenime, spaudos bendradarbis. Šiuo metu jis vadovauja taip pat surengti „Draugo“ romano premijos įteikimo iškilmes, kurios bus gegužės 4 d.

x Religinės skaitybės būrelis susirinkimas bus šį sekmadienį, vasario 3 d., 11 val. Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Suinteresuotieji kviečiami atsilankyti.

x Dr. A. Juzaitis, Plymouth Meeting, Pa., pranešė „Draugo“ prenumeratą 1985 metams ir kartu pridėjo 27 dol. auką. Dr. A. Juzaitis prašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už rėmimą lietuviško žodžio nuosirdus aciu.

x V. Rakauskas, Melrose Park, Ill., su prenumeratoriaus prašymu atsiuntė ir 22 dol. „Draugo“ paramai. V. Rakauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už lietuviško žodžio palaikymą tariame nuosirdus aciu.

x Leonida Neu, Palos Hills, Ill., atsiuntė 20 dol. „Draugo“ stiprinimui ir kartu pranešė prenumeratą 1985 metams. L. Neu prašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už auką nuosirdus aciu.

x Dujos viduriuose ir kova su jomis – gydytojo pranešimas ir kultūrinė programa Lietuvių sodyboje Alvaro pažmonyje šį sekmadienį nuo 2 val. p. p. Dalyvauja maj. Tapulionis, dipl. teis. P. Sulas, gail. sesuo O. Ankiėnė, M. Naujalienė, S. Paškonienė, B. Bužinskienė, J. Palutis, S. Žemaitis, V. Bražionis, B. Brazdionis, A. Sidagis ir kiti. Kraujospūdis matavimas. Grybų užkanda. Pasivaišinimas sumuštiniais ir bulkutėmis. Visi laukiami.

x Dr. K. Rimkus, Stasys Kybartas, Frank Paulikas, Nijolė Bajarsky, Juozas Vencauskas, Jonas Stočkus, Rimas F. Cernius, Marie Wolakis, Povilas Šimolius, Juozas Turčinskas, E. Meškauskas, A. Piktūziš, visi iš Chicago, pranešdami prenumeras, atsiuntė po 17 dol. už kalėdines korteles, kalendorių ar auką „Draugui“. Labai aciu.

x „Draugo“ administracijos organizuojama ekskursija išvyksta gegužės 18 d. ir grįš birželio 7 d. Pirmas sustojimas bus Graikijoje – Atėnai, Delphi, Cape Sounion ir kitos žymios istorinės vietovės. Iš Piraeus uosto laivu aplankys Hydrą, Poros ir Aeginos salas. Gegužės 24 d. iš Padras uosto per naktį laivu plauks į Italiją, kur aplankys Romą, Pompėjų, Florenciją, Veneciją, Milaną Sorento ir kitas gražias vietas. Ekskursijos techninius darbus tvarko American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, tel. 312-238-9787. Smulkesnės informacijos bus skelbiamos vėliau.

x Kun. dr. Ignas Urbonas, Sv. Kazimiero parapijos klebonas Gary, Ind., atsiuntė Amer. Liet. Bibliotekos leidyklai tokio turinio laišką: „Nuosirdus aciu už didelę staigmeną – „M. K. Čiurlionis – Lithuanian Visionary Painter“. Šios knygos seniai laukiau ir garbė Jums, kad ją taip gražiai ir meniškai išleidot. Garbė ir padėka prof. A. Raniui už pristatymą mūsų vienintelio meno genijaus pasauliui. Išskėlė ji svetimieji, nes savi nepajėgė nugalėti savo pavydo... Nemo profeta in domo sua“ (Savo namuose niekas nėra pranašas).

x Domas Misiulis, Balfio 28-to skryčiaus Lemonte pirminkas, patikslina, kad jis priklauso Lietuvių Bendruomenei, bet nėra ir niekad nebuvo LB Lemonto apylinkės valdybos pirminku. LB Lemonto apylinkės v-bos pirminkė yra Agnė Katiliškytė-Counsell.

x Ses. Teresa Mary Clarkson, Sv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, yra paskirta Sv. Kryžiaus ligoninės administratore, vietoj iš tu pareigų išėinančios ses. Dorotheos. Administratorės pareigas ji perima vasario 1 d. Ji jau buvo administratorės asistente Loretto ir Sv. Kryžiaus ligoninėse. Yra baigusi Marywood College Pensilvanijoje ir įsigijusi magistro diplomą De Paul universitete iš administracijos. Taip pat ji baigė St. Louis universitete ligoninių administravimo mokslą, o po to dar lavinosi Katalikų, Villanova ir Loyolos universitetuose. Ligoninės administracijoje ses. Teresa Mary turi ne tik platų išsilavinimą, bet taip pat ir ilgametį patyrimą.

x Petras Plienaitis, Fairmont City, Ill., kartu su prenumeratoriaus prašymu mokėsi aciu atsiuntė 20 dol. auką. P. Plienaitį skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Petras Vaitiekūnas, Ormond Beach, Fla., atsiuntė auką už kalėdines korteles ir kalendorių ir dar pridėjo 20 dol. „Draugui“. P. Vaitiekūną skelbiame garbės prenumeratorium, o už savos spaudos rėmimą labai aciu.

x LB Cicero apylinkės Vasario 16 d. minėjimas bus sekmadienį, vasario 3 d., 10:30 val. Sv. Antano bažnyčioje šiai progai pritaikytą pamokslą pasakys kun. Kęstutis Trimakas. Giedos solistė Daina Stankaitytė ir parapijos choras. Tuoj po šv. Mišių minėjimas parapijos salėje. Pasikaitininkas – dr. Petras V. Kisieliū. Meninę dalį atliks Daiva Markelytė, Vitas Laniauskas ir Alma Jakimavičiūtė. Visi kviečiami dalyvauti.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priėmimais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI 7-7747.

Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse po Sv. Kazimiero kapinių administratoriumi kun. J. Kuzinsku ir Vyt. Didž. šaulių rinktinės vadovybe.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

OSI – KGB ATAKA PRIEŠ PABALTIEČIUS

Lietuvių Teisėms ginti komitetas, Lietuvių Teisėms ginti fondas bei Young Americans For Human Rights sekmadienį, sausio 27 d., Tautiniuose namuose, Chicagoje, suruošė svarstymą apie Socialinių tyrimų ir tyrimų, OSI keliamas bylas dėl nacių nusikaltimų. Svarstymas pradėjo joms vadovauti pakviestas Mykolas Drunga. Pranešė, kad šis pobūvis informacinis. Supažindino su kalbėtoja. Adv. Mark O'Connor iš Buffalo, N. Y., yra lankęs jėzuitų Canisius kolegiją, gavęs teisų doktoratą, jis yra tarptautinės teisės specialistas, kai kurių valstybių teisinis patarėjas.

Adv. O'Connor pasakė lietuviškai „Labą dieną“. Džiaugėsi, kad jam pirmą kartą tenka kalbėti į Chicago lietuvių. Pažymėjo, kad jo tėvas, būdamas aukštas valdininkas, yra daug padėjęs pabėgėliams nuo komunistų atvykti į JAV. Džiaugėsi gausiai susirinkusiais, ypač geru jaunimo skaičiumi. Pažymėjo, kad dabartinės šios bylos tai rejas.

x Rašytojas Vincas Ramonas, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius ir rėmėjas, vėl atsiuntė 25 dol. savos spaudos palaikymui ir pranešė prenumeratą už 1985 metus. Rašyt. V. Ramoną ir toliau laikome garbės sąraše, o už nuolatinių ir realių paramą tariame nuosirdus aciu. Malonu paminėti, kad rašyt. V. Ramonas neseniai atšventė 80 metų amžiaus sukaktį. Sveikiname ir linkime svaikatos.

x Sofija Butkūnienė, St. Charles, Ill., užsiprenumeravo „Draugą“, pridėjo 20 dol., jo paramai ir 20 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Laiškutįje rašo: „...kad esanti jau 87 metų ir sunkiai gali skaityti, bet be mielo „Draugo“ būtų dar sunkiau...“. S. Butkūnienę skelbiame garbės prenumeratorė, o už mielą paramą savai spaudai nuosirdus aciu. Mišių auką yra perduota Marijonams.

x Jonas Vidžiūnas, Valencija, Cal. atsiuntė 27 dol. auką ir pranešė „Draugo“ prenumeratą už 1985 metus. J. Vidžiūną prašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už realią paramą tariame nuosirdus aciu.

x Bendrojo Amerikos Lietuvių šaltos Fondo 76 skyrius Redford, Mich., persavo išdininką Vladą Staškų atsiuntė „Draugo“ paramai 15 dol. Labai aciu.

x Dr. Sylvia V. Barnett, Columbus, Georgia, mūsų garbės prenumeratorė, atsiuntė 22 dol. dienraščio paramai ir kartu pranešė prenumeratą. Dr. S. V. Barnett ir toliau laikome garbės sąraše, o už auką labai aciu.

KGB ataka prieš JAV teisinę sistemą. Rusijos prievarta nepasiekė nuo caro pereinant prie komisarų. Dabartinės OSI bylos tai politiniai teisiami ir gynyba turi pasipriešinti tam „raganų gaudymui“. Kovodami prieš tas užmačias, turime teikti moralinę ir materialinę paramą. Jungdamiesi į kovą prieš tuos OSI – KGB kėslus, mes kovojame už Lietuvą, už Pabaltiją ir už šio krašto gerovę. Mes turime organizuoti ne defenzivą, bet ofenzivą. Viešoji nuomonė gali daug paveikti į teisėjo sprendimą, ypač atkreipus dėmesį į KGB misinformaciją.

Rusija atsiuntė į JAV tūkstančius agentų, kurie tik laukia ženklo veikti. Prieš juos turi būti nukreipta veikla. Į mūsų teisingumo organus įsivelia vėžys, prieš kurį mes turime kovoti. JAV palaipsniui moraliai ir psichologiškai yra nuginkluojamos.

Mes žinom sovietų kėslus ir turime juos išryškinti visuomenei. Plačiau papasakojome apie bylą Ivaną Demjanuką, kuris neteisingai buvo apkaltintas išduodęs neva netoli milijono žydų. Buvo ruošiamasi deportuoti jį į Maskvą. Kai JAV ekspertai patikrino Sovietų parūpintą kaltinimo dokumentą, rado, kad jis falsifikuotas. Kai O'Connor, nuvykęs į Europą, apklausinėjo liudininkus, rado, kad jie buvo paveikti raudonųjų pareigūnų. Įsijungę užsienio karių veteranų sąjunga, keldama balsą prieš OSI neteisėbes, OSI puolant, mokslininkas A. Rudolf, kuris suplanavo amerikiečių nutūpimą ant mėnulio, apleidė JAV ir grįžo į Vokietiją.

Yra paslėptas planas per OSI veikti, kad kas reikės kovoj prieš komunizmą, turi būti deportuotas... Tam pasipriešinimas yra kilni kova, kurią turime jungtis ir tai ryžtį.

Ojars Kalnins, JAV Latvių sąjungos ryšių su visuomene direktorius, atvykęs iš Washingtono, irgi pasveikino lietuviškai „Sveikas“, perduodamas latvių sveikinimus ir taip pat sveikinimus nuo Jung. Pabaltiečių komitete dirbančio Algio Šilo.

Ojars Kalnins plačiau nušvietė bylą esto Karl Linas. Jung. Pabaltiečių komitetas suorganizavo telegramų siuntimą Valstybės departamentui, kad Linas nebūtų deportuojamas į Sovietų Sąjungą. Nesulaukiant reikiamų rezultatų, buvo suorganizuota telefonų šaukimo kompanija. Latviai surado įvairiuose miestuose savo atstovus, kurie įtraukė kitus ir Valstybės departamentas ėmė gauti po 300 – 400 telefono šaukimų kasdien. Tas paveikė, kad pakartotinai buvo atidėta deportacija. Valstybės departamentui teisininkas oficialiai išaiškino, kad nebūtų kliūčių deportuoti. Padėtis pasidarė pavojainga. Jung. Pabaltiečių

komitetas įprašė penkis senatorius parašyti laiškus Valstybės departamentui, kad Linas nebūtų deportuotas. Žydų organizacijos ėmė kaltinti tuos senatorius esant nacių gynėjais. Įsijungė laikraštiniškas Anderson, pavadindamas Pabaltiečių komitetą nacių gynėjais, apgavikais. Išsivysčius spaudimui vienas senatorius atšaukė savo laišką, ginantį Liną.

Jungt. Pabaltiečių komitetas paruošė spaudai atsakymą, kuriame pabrėžia, kad, deportuojant į Sovietų Sąjungą, žmogus būtų iš laisvo pasaulio perduodamas Sovietų žiauriam priepaui.

Sudaryta Coalition for Constitutional Justice, kurią, be latvių, estų, lietuvių, ukrainiečių, įtraukiami JAV veteranai ir kiti įtakingi amerikiečiai ir bus stengiamasi paveikti į JAV įstaigas.

Ragino rašyti laiškus Washingtonui, ypač kongresmanui Dante Fascell, senatoriams Pete Domenici, Denis de Concini, kongresmanui Don Ritter.

Reikia dėkoti jiems už jų pastangas, ir prašyti, kad jie suorganizuotų kongreso stebėtojų OSI veiksmų.

Ragino rašyti laiškus savo kongresmanams, pasisakant prieš OSI kolaboravimą su

CHICAGOS ŽINIOS

PRANEŠTI APIE NUSIKALTIMUS

Chicago gyventojai raginami telefonu 372-0101 pranešti Kovai su nusikaltimais komisijai apie papildytą nusikaltimą. Nereikia nė pasakyti savo pavardės. Pranešimai apie nusikaltimus priimami dieną ir naktį.

PASKOLOS NAMAMS

Illinois butų valdyba parūpins 130 mil. dol. pinigų žemais procentais paskoloms įsigyti namus. Tuo galės pasinaudoti 2,500 asmenų, turinčių vidutines pajamas.

KGB. Gavus atsakymą, vėl rašyti. Skatinti kitus rašyti. Ypač senatorių Paul Simon reikėtų prašyti paramos pabaltiečiams. Jis labai atjaučia Afganistano žmones, bus palankesnis ir mums.

Reikia rašyti laiškus vietos amerikiečių laikraščiams. Trumpai, trejetą sakinių. Ypač atsiiepti į laikraščio straipsnius, liečiančius Sovietų Sąjungą. Jei redaktoriai nesulauks atsiliepimų, nesiskubins dėti pageidautinų rašinių. Jei laikraščiai nerašo, klausti jų, kodėl nerašo.

Ypač svarbu palaikyti ryšį su vietos organizacijomis, išvysčiusiomis akciją prieš Sovietų kėslus, – American For Due Process. Mūsų sąjungtas balsas bus svaresnis vyriausybės akys. Neiekvokime laiko ir jėgų tarpusavims rungtynėms. Visi esame Sovietų Sąjungos aukos. Pamiškime skirtumus, veikim kartu.

Po pranešimų buvo klasiniai, kuriuos atsakinėjo prelegentai. Adv. O'Connor pabrėžė reikala, kad būtų stengiamasi kelti mintį, jog negalima pasitikėti sovietų parūpinama kaltinimo medžiaga. OSI įstaiga, kongreso finansuojama, persekioja komunizmą priešus, kurie faktiniai juk gynė Ameriką. OSI įstaiga dabar vadovauja žydas Sher.

Svarstybių rengėjai padalino laiškus tekstus ir informacijas. D. Valentinaite skatino padėti savais įnašais remiant Lietuvių Teisėms ginti fondą.

Svarstybose buvo arti 250 žmonių.

Juoz. Pr.

DRUSKA GATVĖSE

Pagrindinės gatvės Chicagoje jau nuo ankščiau barstomos druska, bet dabar pasirūyta išbarstyti druska ir šalutines gatves.

SENUMUI IR INVALIDAMS

Chicagoje nuo vasario 26 d. bus atidaryta teisinių patarimų įstaiga, patarnaujanti senumui ir invalidams. Joje advokatai ir kiti patyrusieji neturtingiems nemokamai duos teisinių patarimų ne kriminalinėse bylose. Ypač bus padedama diskriminacijos klausimuose, medicare, socialinės pagalbos, palikimų, nuomos reikaluose. Įstaiga veiks 2019 W. Lawrence, kur galima atvykti ir vežamaj kėdėje. Bus galima daugiau informacijų gauti tel. 649-4463.

UŽRAŠAI „PARDAVIMUI“

Cook apylinkės teismas nusprendė, kad draudimas prie namų dėti užrašus „pardavimui“ ar „apžiūrėjimui“ nesiderina su konstitucija.

VAIKŲ NUOTRAUKOS AUTOBUSUOSE

Chicago autobusuose ir kitose miesto susisiekimo priemonėse bus iškabintos nuotraukos dingusių vaikų, kad keičia padėtų juos atrasti.

100,000 DOL. MOKYKLAI

Providence – St. Mell aukštesnioji mokykla gavo 100,000 dol. paramos iš Combined International fondo, kuriam vadovauja Clement Stone. Mokykla pasižymi mokslu. Paskutiniu laikotarpiu ją baigusiu mokinių viskas 100 proc. galėjo įstoti į aukštąsias mokyklas.

CHICAGO GYVENTOJAI

Chicagoje yra apie 3 mil. gyventojų, iš jų apie trečdalis kilusių iš Rytų Europos. Apie pusė milijono lenkų, apie 100,000 ukrainiečių, apie 50,000 gudų, apie 30,000 vengrų „Tribune“, tą skelbdama, sako, kai lietuvių yra 50,000. Mūsų žinioms Chicagoje ir apylinkėse yra arti 100,000 lietuvių kilmės žmonių.

ISLAIDINGA BYLA

Chicago miestas atsisakė vėl samdyti mokyklų superintendentę Ruth Love. Ji išskėlė bylą. Teismas švietimo tarybai jau kainavo 213,617 dol.

BILIJONINĖ PROGRAMA

Gubernatorius J. Thompson suplanavo plačią viešųjų darbų programą, kuriai numatoma panaudoti bilijonus dolerių. Programa apima nuo paramos mokykloms iki kanalizacijos tobulinimo.

PATARIMAS VAIRUOTOJAMS

Illinois policija toliau varžantiems vairuotojams pataria žiemos metu turėti specialiam inde turėti šilto kavos, elektros lempučių, koncentruoto aukšto kaloringo maisto (kaip šokoladas) ir porą kvoterių, įstrigus pasisaukti pagalbą.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162

Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadienis ir vakaras
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 val. d.

ARAS
Daugiametis ir taisyklės visu rūšių
STOGAS.
Prieš pradedant darbą
ARVYDAS KIELA
737 1717